

ส่วนที่สี่ บันทึกข้อความ

๑๗๘๑

๘ ก.ค. ๒๕๔๖

๑๑.๓๕

ส่วนราชการ สำนักงานรัฐมนตรี กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ โทร ๐ ๒๖๒๔ ๖๓๕๓ ภายใน ๑๐๒๕

๑๕๒๖

ที่ ศธ ๐๑๐๐/๔๖

วันที่ ๖

ตุลาคม ๒๕๔๖

- ๑๐๐.๒๕๑

เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สร. (กอ.) วันที่ ๔๔๕
วันที่ ๕๓๑/๔๖ เวลา ๑๖๐๐ น.

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๖ เพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเสนอ และข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. อนุมัติแต่งตั้งอธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุด และอัยการพิเศษฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ

๒. เห็นชอบผลการพิจารณาตัดสินชี้ขาดของคณะกรรมการฯ ที่ได้พิจารณาเสร็จแล้ว รวม ๙ เรื่อง

๓. เห็นชอบให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและส่วนราชการอื่น ๆ รับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ รวม ๓ ประการ ไปดำเนินการ ได้แก่

๓.๑ ให้เจ้าของเรื่องรับดำเนินการส่งเรื่องไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดก่อนคดีขาดอายุความ

๓.๒ การที่จะพิจารณาว่าคดีขาดอายุความหรือไม่ ขอให้ศาลเป็นผู้พิจารณาชี้ขาด

๓.๓ ถ้าศาลมีคำพิพากษาให้ส่วนราชการแพ้คดีให้เจ้าของคดีอุทธรณ์หรือฎีกา

ทุกเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาแล้วมีบัญชาให้สำนักงานรัฐมนตรี เสนอให้ส่วนราชการแจ้งหน่วยงานในสังกัดทราบ เพื่อถือปฏิบัติต่อไป ดังสำเนาเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

(นายวีระศักดิ์ ปิ๋บัว)

หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการ กอ.

เวียนแจ้ง

๑๐๐.๒๕๑

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๔๐๔/ว ๒๕๐

เลขที่	๒๐๐๑
วันที่	๑๐.๑๑.๒๕๕๖
เวลา	๑.๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส (สฝยพ.) ๐๐๑๕/๑๐๔๑๕
ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๓/๑๓๖๗๕
ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ประธานกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. อนุมัติแต่งตั้งอธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุด และอัยการพิเศษฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ ฯ
๒. เห็นชอบผลการพิจารณาดัดสินชี้ขาดของคณะกรรมการ ฯ ที่ได้พิจารณาเสร็จแล้วรวม ๗ เรื่อง และเห็นชอบให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการอื่น ๆ รับข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในกรณีข้อพิพาทของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจรวม ๓ ประการไปพิจารณาทบทวนด้วย

ซึ่งกระทรวงการคลังได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมายและระบบราชการ) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิชณุ เครืองาม) เป็นประธานกรรมการ พิจารณาแล้ว มีประเด็นอภิปรายและมติ ดังนี้

๑. ประเด็นอภิปราย

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

/ที่นายกรัฐมนตรี ...

ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการแทนรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอัยการสูงสุดเป็นกรรมการและเลขานุการ ต่อมาคณะกรรมการฯ ได้มีมติให้แต่งตั้งอธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุดและอัยการพิเศษฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ เพื่อช่วยปฏิบัติงานในฝ่ายเลขานุการ ซึ่งจะทำให้การพิจารณาตัดสินชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงได้เสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๑.๒ คณะกรรมการฯ ได้รายงานผลการพิจารณาตัดสินชี้ขาดกรณีพิพาทระหว่างส่วนราชการกับเอกชน ส่วนราชการกับส่วนราชการ ส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ และรัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจ รวม ๗ เรื่อง ซึ่งเป็นการณีพิพาททางคดีแพ่ง โดยคณะกรรมการฯ ได้มีมติให้ยุติการดำเนินคดีเนื่องจากคดีขาดอายุความ จึงเห็นควรให้ความเห็นชอบ

๑.๓ การพิจารณาตัดสินชี้ขาดกรณีพิพาทเพื่อการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการฯ ได้เสนอข้อสังเกตรวม ๓ ประการ ซึ่งเป็นกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติและอาจมีผลทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรได้มีการพิจารณาทบทวนเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

๒. มติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ

๒.๑ เห็นควรอนุมัติแต่งตั้งอธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุด และอัยการพิเศษฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ

๒.๒ เห็นควรให้ความเห็นชอบผลการพิจารณาตัดสินชี้ขาดของคณะกรรมการฯ ที่ได้พิจารณาเสร็จแล้วรวม ๗ เรื่อง

๒.๓ เห็นควรให้ความเห็นชอบให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและส่วนราชการอื่น ๆ รับข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม ๓ ประการ ไปดำเนินการตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ประธานกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอ

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๖ ตามมติตามมติคณะกรรมการ
กลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมายและระบบราชการ)

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบ
เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุลยุทธ หิรัญยะวสิต)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

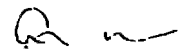
สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๔ - ๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๖๔ <4na174>

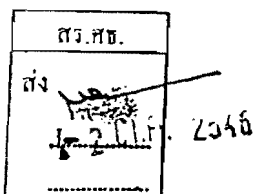
๑ นว

๒ ผอ.ส.ก. รับผิดชอบแก้ไขใน
ข้อสรุป

(นายจิตร รัตนธรรม)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ รักษาการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ อส (สผชพ.) 0015/10514

สำนักงานอัยการสูงสุด
ถนนหน้าพิพิธเศษ กรุงเทพฯ 10200

3 กรกฎาคม 2546

เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ครั้งที่ 1/2546 และครั้งที่ 2/2546

1. ข้อเสนอ

คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอเสนอผลการประชุมพิจารณาตัดสินชี้ขาดกรณีพิพาทระหว่างส่วนราชการกับเอกชน ส่วนราชการกับส่วนราชการ ส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ และรัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจมาเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี รวม 2 ประการ ดังนี้

1.1 แต่งตั้งอธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุด และอัยการพิเศษฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

1.2 ผลการพิจารณาตัดสินชี้ขาดของคณะกรรมการฯ ที่ได้พิจารณาเสร็จแล้ว รวม 7 เรื่อง พร้อมข้อสังเกตเกี่ยวกับการดำเนินการในกรณีมีข้อพิพาทของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ รวม 3 ประการ

2. เรื่องเดิม

คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2540 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 วันที่ 19 มีนาคม 2545 และวันที่ 1 ตุลาคม 2545 กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นกรรมการ และอัยการสูงสุด เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาตัดสินชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบ

3. ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องได้ประชุมพิจารณาตัดสินชี้ขาดกรณีพิพาทระหว่างราชการกับเอกชน ส่วนราชการกับส่วนราชการ
ส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ และรัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจไปแล้ว รวม 2 ครั้ง คือเมื่อวันที่ 23
เมษายน 2546 และวันที่ 6 พฤษภาคม 2546 ผลการประชุมสรุปได้ดังนี้

3.1 คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพิจารณาคัดสินชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งตามมติคณะรัฐมนตรีในข้อ 2 เป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยปฏิบัติงานในฝ่ายเลขานุการ จึงได้มีมติให้แต่งตั้งอธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุด และอัยการพิเศษฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2 คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแห่งของส่วนราชการและ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาตัดสินชี้ขาดกรณีพิพาทระหว่างส่วนราชการกับเอกชน ส่วนราชการ
กับส่วนราชการ ส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ และรัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจ รวม 7 เรื่อง ดังนี้

3.2.1 กรณีพิพาททางคดีแพ่งระหว่างกรมประชาสัมพันธ์ กับ ทายาทของ นายทองสนธิ วงศ์ปาลิย์ (นางดวง วงศ์ปาลิย์) กรณี นายทองสนธิ วงศ์ปาลิย์ กระทำละเมิด ให้ชดเชย ค่าสินไหมทดแทน คณะกรรมการฯ พิจารณามีมติให้ยุติการดำเนินคดี เนื่องจากคดีขาดอายุความ

3.2.2 กรณีพิพาททางคดีแพ่งระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับ องค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ การส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์อื่น กรณีองค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศฟ้องร้องกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอให้判令กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 1. คืนค่าเสียหาย 2. ค่าปรับค่าเสียหาย และ 3. ค่าปรับไม่สูญหาย ตามสัญญาฉบับที่ 1/2555 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825

3.2.3 กรณีพิพาททางคดีแพ่งระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับนางสุภาพรรณ
สวัสดิ์ชูโต (ทายาทผู้รับมรดกของ ร้อยตำรวจเอก พูลศักดิ์ สวัสดิ์ชูโต) กับพวก กรณีละเมิด ให้อำนาจ
คำเสียหาย คณะกรรมการฯ พิจารณามีมติให้ยุติการดำเนินคดีนี้ เนื่องจากคดีขาดอายุความ

3.2.4 กรณีพิพาททางคดีแพ่งระหว่างกรมป่าไม้ กับ ทายาทผู้รับมรดกของ นายประนวก ภูมิรัตน์ กรณีทะเมิดให้ศาลใช้คำเสียหาย คณะกรรมการฯ พิจารณามิมีมติให้ยุติการดำเนินคดีนี้ เนื่องจากคดีขาดอายุความ

3.2.5 กรณีพิพาททางคดีแพ่งระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับนาชประสิทธิ์ สถิตะบุตร กรณีคดีสัญญากู้ยืมเงิน ให้ชดใช้เงินคืน คณะกรรมการฯ พิจารณามิมีมติให้ยุติการดำเนินคดีนี้ เนื่องจากคดีขาดอายุความ

3.2.6 กรณีพิพาททางคดีแพ่งระหว่างการสื่อสารแห่งประเทศไทย กับ นายทวีชัย เอี่ยมห้วม ผู้ค้าประกัน กรณีคดีสัญญาเช่าซื้อ ให้ชดใช้ค่าเสียหาย คณะกรรมการฯ พิจารณามิมีมติให้ยุติการดำเนินคดีนี้ เนื่องจากคดีขาดอายุความ

3.2.7 กรณีพิพาททางคดีแพ่งระหว่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กับ นายสุทนต์ทรัพย์ แก้วไสย กับพวก กรณีละเมิด ให้ชดใช้ค่าเสียหาย คณะกรรมการฯ พิจารณามิมีมติให้ยุติการดำเนินคดีนี้ เนื่องจากคดีขาดอายุความ

33 ในการพิจารณาตัดสินชี้ขาดการดำเนินคดีดังกล่าว คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาด การยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อสังเกตรวม 3 ประการดังนี้

33.1 ในการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 นั้น พบว่ากรณีพิพาทจำนวนมาก หน่วยงานเจ้าของเรื่องส่งมายังสำนักงานอัยการสูงสุดหลังจากคดี ขาดอายุความแล้ว ทำให้ไม่สามารพฟ้องคดีต่อศาลได้ ซึ่งถ้าหากได้มีการแจ้งเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน เจ้าของเรื่องรีบดำเนินการส่งเรื่องไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดแต่เนิ่น ๆ ก่อนที่คดีจะขาดอายุความ ก็จะสามารถป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ทางราชการได้

3.3.2 กระทรวงการคลังได้วางแนวปฏิบัติ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค. 0514/30598 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2530 ว่า “ การที่จะพิจารณาว่าคดีขาดอายุความหรือไม่ ขอให้ศาล เป็นผู้พิจารณาชี้ขาด ” การที่กระทรวงการคลังวางแนวปฏิบัติดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาขึ้นว่า บางคดีแม้คดี จะขาดอายุความแล้วหน่วยงานของรัฐก็ยังยืนยันให้พนักงานอัยการดำเนินคดีให้ทั้งที่เห็นได้ล่วงหน้าว่า หากดำเนินคดีต่อไปก็มิแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ กล่าวคือ เสียค่าใช้จ่าย เสียเวลา เสียกำลังคนในการปฏิบัติงานโดยเปล่าประโยชน์ อีกทั้ง การดำเนินคดีของรัฐไม่ควรดำเนินการในลักษณะ ที่เอารัดเอาเปรียบเอกชนด้วยการคาดหวังว่าเอกชนอาจไม่ยกอายุความขึ้นต่อสู้คดีเพราะความไม่รู้กฎหมาย หรือความหลงลืม หรืออาจขาดนัดขึ้นคำให้การ หรือขาดนัดพิจารณา เพราะจะมีผลให้การอำนวยความสะดวกของรัฐขาดความน่าเชื่อถือไป

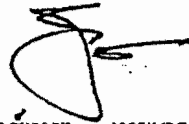
3.3.3 กระทรวงการคลังได้เคยมีหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0502 / ว 177 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2535 เรื่องการอุทธรณ์ฎีกาคำพิพากษาของศาลโดยวางแนวปฏิบัติไว้ว่า นอกจาก คดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 224 และ มาตรา 248 ถ้าศาลมีคำพิพากษาให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือพิพากษาให้ส่วนราชการชนะคดี ไม่เต็มตามฟ้อง ให้ส่วนราชการเจ้าของคดีอุทธรณ์หรือฎีกาไปก่อนทุกเรื่อง แล้วรายงานให้กระทรวงการคลัง ทราบโดยด่วน หากกระทรวงการคลังเห็นสมควรยุติได้ จะแจ้งให้ถอนอุทธรณ์หรือฎีกาคือต่อไป ซึ่งระเบียบ

ปฏิบัติดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ เพราะบางคดีแม้จะอุทธรณ์ฎีกาต่อไป ก็ยากที่จะชนะคดีได้

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การปฏิบัติในกรณีทั้งสามข้างต้นอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้ สมควรที่หน่วยงานที่รับผิดชอบจะพิจารณาทบทวนเพื่อให้เกิดความคล่องตัว และป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการต่อไปด้วย ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาผลการประชุมตามข้อ 1 เสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

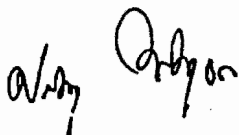

(นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ประธานกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่ง
ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำเนาถูกต้อง

(นางศรีนิดา พรหมนิตาธ)

อัยการพิเศษฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่งฯ

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่งฯ

โทร. 0 - 2291 - 5655

โทรสาร 0 - 2291 - 9995

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่ง
ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ครั้งที่ 1/2546

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่ง
ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ครั้งที่ 1 / 2546
วันพุธที่ 23 เมษายน 2546
เวลา 13.30 นาฬิกา
ณ ห้องประชุมชั้น 38 กระทรวงยุติธรรม

.....

กรรมการผู้มาประชุม

1. นายพงศ์เทพ	เทพกาญจนา	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	ประธานคณะกรรมการ
2. นายปิยพันธ์	นิมมานเหมินท์	แทนปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
3. นายสมชาย	วงศ์สวัสดิ์	ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
4. นายสาธิต	อนันตสมบูรณ์	แทนเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
5. นางสาวพรทิพย์	จาละ	รักษาราชการแทน	
		เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
6. นายวิเชียร	วิริยะประสิทธิ์	อัยการสูงสุด	กรรมการและเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายจุลสิงห์	วสันตสิงห์	อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุด
2. นายดำริห์	เศรษฐสวัสดิ์	อัยการพิเศษฝ่ายยุติในการดำเนินคดีแพ่งฯ
3. นางศรีนิตา	พรหมพิฑาธร	อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ
4. นายวันชาติ	สันติบุญขร	เลขานุการรองอัยการสูงสุด
5. นายกฤษฎา	บุญสมิต	รองเลขานุการอัยการสูงสุด
6. นายศรีทัย	มุสิกธรรม	อัยการอาวุโส
7. นายนิติ	เมฆสวรรค์	อัยการอาวุโส
8. นางวิไล	แสงแก้วสุก	พนักงานธุรการ 5
9. นายไมตรี	ผลใหม่	นิติกร 3
10. นายธีระวุฒิ	พรหมนันต์	นิติกร 3
11. นางสาวมณฑยา	โตสุวรรณ	นิติกร 3

เปิดประชุมเวลา 13.30 นาฬิกา

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

1.1 ประวัติความเป็นมาของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2496 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ถือเป็นหลักการว่าองค์การและบริษัทของรัฐบาลนั้นห้ามมิให้ฟ้องร้องกันหรือฟ้องรัฐบาล หากจะมีเรื่องจนถึงต้องเป็นคดีเกิดขึ้นให้รัฐมนตรีผู้ควบคุมพิจารณาชี้ขาด ถ้ายังตกลงกันไม่ได้จึงให้เสนอประธานคณะกรรมการประสานงานเศรษฐกิจ (ค.ป.ศ.) พิจารณาชี้ขาดและถ้ายังขัดข้องอยู่ จึงให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ต่อมาเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2513 คณะรัฐมนตรีได้มีมติกำหนดให้ในกรณีที่มีข้อพิพาทระหว่างส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ หรือรัฐวิสาหกิจด้วยกันและไม่สามารถตกลงกันได้ ให้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามที่กระทรวงการคลังเสนอ กล่าวคือ

- (ก) ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาทำความตกลงกันก่อน
- (ข) ถ้าตกลงกันตาม (ก) ไม่ได้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีชี้ขาด
- (ค) ถ้าคณะรัฐมนตรีชี้ขาดแล้วยังไม่เป็นผลก็ให้ดำเนินการทางศาลได้

ต่อมาเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2540 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาชี้ขาดยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
ตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	
2) ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
3) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
4) เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
5) อัยการสูงสุด	กรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่ส่วนราชการมีความเห็นแย้งกับพนักงานอัยการในการดำเนินคดีแพ่ง เมื่ออัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาดตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2538 ข้อ 24 ให้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการดังกล่าวเป็นผู้พิจารณาชี้ขาดแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ต่อมาเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 คณะรัฐมนตรีมีมติแก้ไขอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเห็นว่าในกรณีเกิดข้อพิพาทระหว่างส่วนราชการกับส่วนราชการ, ส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ, รัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจ, ส่วนราชการกับเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจกับเอกชน ให้ดำเนินการดังนี้

1.2.1 กรณีส่วนราชการกับเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจกับเอกชน

1.2.1.1 ให้เจ้าของเรื่อง ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการว่าต่างแก่ต่างให้ หากสำนักงานอัยการสูงสุดมีความเห็นฟ้องจะดำเนินการว่าต่างให้ ก็ให้ดำเนินการต่อไป แต่ถ้ามีความเห็นแย้ง

ให้สำนักงานอัยการสูงสุดแจ้งฐานะคดีต่อเจ้าของเรื่องว่าจะไม่รับดำเนินการให้และส่งเรื่องคืนกลับไป หากเจ้าของเรื่องเห็นพ้องด้วยเป็นอันยุติการดำเนินคดี

1.2.1.2 ถ้าเจ้าของเรื่องยืนยันให้ดำเนินการว่าต่างหรือแก้ต่าง ให้เสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดชี้ขาด

1.2.1.3 หากอัยการสูงสุดชี้ขาดเห็นพ้องกับเจ้าของเรื่อง ก็ให้ดำเนินการตามนั้น แต่หากอัยการสูงสุดชี้ขาดยืนยันตามความเห็นแย้งก็ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดฯ เพื่อพิจารณาชี้ขาด แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

1.2.2 กรณีส่วนราชการกับส่วนราชการ, ส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ หรือรัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจ

1.2.2.1 ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ส่งเรื่องที่มีการพิพาทให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการโดยทันที

1.2.2.2 สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาตัดสินชี้ขาด แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ต่อมาเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2545 คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานในคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแทนรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

และต่อมาเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2545 คณะรัฐมนตรีมีมติปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยแต่งตั้งปลัดกระทรวงยุติธรรมร่วมเป็นกรรมการ และปรับปรุงอำนาจหน้าที่โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามความจำเป็น ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

:-ที่ประชุมรับทราบ

1.2 สรุปปริมาณคดีที่ผ่านการพิจารณาและคดีที่ค้างพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สรุป ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2540 - 2546 มีสำนวนคดีชี้ขาดความเห็นแย้งส่งมายังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 ข้อ 1.2.1 กรณีพิพาททางคดีแพ่งระหว่างส่วนราชการกับเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจกับเอกชนทั้งสิ้น จำนวน 85 เรื่อง มีผลการดำเนินงานดังนี้

1. อัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาดให้รับว่าต่าง จำนวน 16 เรื่อง
2. ยุติเรื่อง (ส่งเรื่องคืน) จำนวน 9 เรื่อง
3. คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเสร็จ และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบแล้ว จำนวน 13 เรื่อง
4. อยู่ระหว่างรอเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด จำนวน 31 เรื่อง

5. อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุด จำนวน 16 เรื่อง

มีจำนวนคดีส่งมายังสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 ข้อ 1.2.2 กรณีพิพาททางคดีแพ่งระหว่างส่วนราชการกับส่วนราชการ ส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ หรือรัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจทั้งสิ้นจำนวน 255 เรื่อง มีผลการดำเนินการดังนี้

1. ยุติเรื่อง (ส่งเรื่องคืน) จำนวน 78 เรื่อง
2. คณะกรรมการฯ พิจารณา แล้วเสร็จ และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบแล้ว จำนวน 3 เรื่อง
3. อยู่ระหว่างรอเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาวินิจฉัย จำนวน 57 เรื่อง
4. อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุด จำนวน 117 เรื่อง

:- ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 การแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ

เลขานุการเสนอว่า เพื่อให้การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ มาช่วยปฏิบัติงานในฝ่ายเลขานุการเพิ่มขึ้น เห็นควรแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ดังนี้

1. อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุด
2. อัยการพิเศษฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

มติที่ประชุม :- อนุมัติ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

3.1 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 ข้อ 1.2.1 กรณีข้อพิพาททางคดีแพ่งระหว่างส่วนราชการกับเอกชนเรื่องชี้ขาดความเห็นแย้งทางคดีแพ่งระหว่างกรมประชาสัมพันธ์ กับ ทายาทของนายทองสนธิ วงศ์ปาลิย์ (นางดวง วงศ์ปาลิย์ และเด็กชายพงศกร วงศ์ปาลิย์) กรณี ละเมิด , เรียกค่าเสียหาย

ข้อเท็จจริงในคดีนี้ได้ความว่า เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2541 นายทองสนธิ วงศ์ปาลิย์ นายช่างไฟฟ้าสื่อสาร 6 หัวหน้าช่างสถานีเครื่องส่งวิทยุโทรทัศน์ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านหนองขอน ตำบลหนองขอน อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ได้ขับรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน น - 6736 สุรินทร์ ของกรมประชาสัมพันธ์ เดินทางไปติดต่อราชการที่สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานีซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลแจระแม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

ซึ่งอยู่ห่างกันเป็นระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร เมื่อติดต่อบริษัทแล้วเสร็จก็ขับรถยนต์คันดังกล่าวเดินทางกลับสถานีเครื่องส่งวิทยุโทรทัศน์ที่บ้านหนองซอน โดยขับมาตามถนนแจ้งสนิทสายอำเภอเมืองกับอำเภอเชียงใน จากด้านทิศตะวันออกมุ่งไปทางทิศตะวันตก เมื่อมาถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 11 - 12 ตำบลหนองซอน อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ได้ประสบอุบัติเหตุชนท้ายรถบรรทุกหกล้อ คันหมายเลขทะเบียน 81 - 5246 อุบลราชธานี ซึ่งจอดอยู่ริมถนน เป็นเหตุให้รถยนต์คันหมายเลขทะเบียน น-6736 สุรินทร์ ซึ่งเป็นรถยนต์ของกรมประชาสัมพันธ์ ได้รับความเสียหาย ประเมินราคาค่าซ่อมเป็นจำนวนเงิน 80,000 บาท นายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ได้ถึงแก่ความตาย ในที่เกิดเหตุ และนายจันทร์มี อริฎ คนขับรถยนต์บรรทุกคันดังกล่าวซึ่งยืนอยู่ท้ายรถยนต์บรรทุก ถูกรถยนต์คันที่ นายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ขับชนถึงแก่ความตายในที่เกิดเหตุเช่นกัน ทางคดีอาญา อัยการจังหวัดอุบลราชธานี มีคำสั่งยุติการดำเนินคดีเนื่องจากนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ถึงแก่ความตายแล้ว

เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2541 กองกฎหมายและระเบียบ กรมประชาสัมพันธ์ ได้ทำบันทึกข้อความเสนออธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ สรุปข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุคดีนี้ว่านายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ นพส.6 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานโทรทัศน์ สทท.สปอ.2 ได้ขับรถยนต์ราชการ สปข.2 หมายเลขทะเบียน น-6736 สุรินทร์ ชนกับรถบรรทุกหกล้อ หมายเลขทะเบียน 81 - 5246 อุบลราชธานี ซึ่งขับโดย นายจันทร์มี อริฎ เป็นเหตุให้รถยนต์ราชการได้รับความเสียหาย เครื่องยนต์ชำรุด ตัวถังด้านหน้าและหลังคาชำรุด กระบอกแตก นายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ผู้ขับรถยนต์ราชการและผู้ขับรถยนต์บรรทุกหกล้อคู่กรณี เสียชีวิต และเสนอความเห็นว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ ความรับผิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 กำหนดว่าเมื่อเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการ ให้หัวหน้า หน่วยงานดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงว่าเกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่หรือเกิดจาก การกระทำละเมิดของบุคคลภายนอก จึงสมควรให้ สปข.2 ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงก่อน เมื่อได้ข้อเท็จจริงเป็นประการใดแล้ว จะได้ดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป อธิบดี กรมประชาสัมพันธ์ได้เห็นชอบสั่งให้ สปข.2 ดำเนินการเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2541

สำนักงานประชาสัมพันธ์เขต 2 จึงได้มีคำสั่งที่ 092/2541 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2541 แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ผลการดำเนินการของคณะกรรมการได้ความว่า ในวันเกิดเหตุนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ได้ไปติดต่อบริษัทจนถึงเวลา 18.00 น. จึงเดินทางกลับ ขณะเดินทางกลับเมื่อถึงบริเวณที่เกิดเหตุ รถยนต์คันที่นายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ขับได้พุ่งชนท้ายรถยนต์บรรทุกหกล้อ ซึ่งจอดอยู่ข้างถนน นายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์เสียชีวิตในที่เกิดเหตุ และขณะเกิดเหตุมีพายุฝนตกหนัก นายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ขับรถยนต์ โดยไม่สามารถมองเห็นสิ่งกีดขวางซึ่งอยู่เบื้องหน้า อุบัติเหตุเกิดจากความประมาทปราศจากความระมัดระวัง ของนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ และรถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายประเมินความเสียหายในการซ่อม และเปลี่ยนอุปกรณ์ เป็นเงินประมาณ 80,000 บาท

เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 กรมประชาสัมพันธ์ได้รายงานทรัพย์สินราชการเสียหายให้ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบว่ามีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ และเป็นเหตุสุดวิสัย ที่มีอาจคาดหมายได้ เนื่องจากในวันเกิดเหตุมีพายุฝนตกหนัก รถยนต์บรรทุกคันหมายเลขทะเบียน 81 - 5246

อุบลราชธานี คู่กรณีซึ่งจอดอยู่ริมถนนมิได้จัดให้มีสัญญาณไฟหรือเครื่องหมายอื่นใด ที่จะแสดงให้เห็นว่ามีรถจอดอยู่ริมถนนแต่อย่างใด

ต่อมา เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2542 ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งให้กรมประชาสัมพันธ์ทราบว่ามีพิจารณาผลการสอบสวนข้อเท็จจริงและรายงานการสอบสวนของพนักงานสอบสวนแล้วนำเสนอเชื่อว่า เหตุเกิดจากความประมาทเลินเล่อของนายทองสนธิ วงศ์पालิย์ จึงให้บททวนความเห็นเรื่องนี้อีกครั้ง และหากกรมประชาสัมพันธ์เห็นว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ก็ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2539 ต่อไป

กรมประชาสัมพันธ์จึงได้มีคำสั่งที่ 642/2542 ลงวันที่ 14 กันยายน 2542 แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและคณะกรรมการฯ ได้รายงานผลการสอบสวนให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ทราบว่ามีเกิดเหตุ นายทองสนธิ วงศ์पालิย์ ได้ขับรถยนต์ของทางราชการคันหมายเลขทะเบียน น - 6736 สุรินทร์ ออกจากที่สถานีเครื่องส่งวิทยุโทรทัศน์ที่ตำบลบ้านหนองซอน ไปปฏิบัติราชการที่สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานี และเกิดอุบัติเหตุขึ้นระหว่างเดินทางกลับจากปฏิบัติราชการและเกิดจากความประมาทเลินเล่อของนายทองสนธิ วงศ์पालิย์ แต่เพียงผู้เดียว แต่ไม่ได้กระทำไปด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นายทองสนธิ วงศ์पालิย์ จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการ และกรมประชาสัมพันธ์ได้รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้กระทรวงการคลังทราบ

ต่อมากระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค 05266/1122 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2543 ให้กรมประชาสัมพันธ์ทราบว่ามีพิจารณาแล้วเห็นว่า อุบัติเหตุเกิดจากความประมาทของนายทองสนธิ วงศ์पालิย์ จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแต่เนื่องจากนายทองสนธิฯ ได้ถึงแก่ความตายแล้ว ควรเรียกให้ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของนายทองสนธิ วงศ์पालิย์ ชดใช้ค่าใช้จ่ายให้ทางราชการต่อไป

กรมประชาสัมพันธ์จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร 1904/7435 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2543 ขอให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดของนายทองสนธิ วงศ์पालิย์ กับผู้จัดการมรดก หรือทายาท หรือผู้ปกครองทรัพย์สินมรดกของนายทองสนธิ วงศ์पालิย์ เป็นเงินจำนวน 80,000 บาท โดยกรมประชาสัมพันธ์ได้ให้ความเห็นทางกฎหมายมาด้วยว่าสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐให้มีกำหนดอายุความ 2 ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีอายุความ 1 ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

อัยการสูงสุดได้มอบหมายให้สำนักงานคดีแพ่งเป็นผู้พิจารณาดำเนินคดี และสำนักงานคดีแพ่งได้จัดส่งให้สำนักงานอัยการเขต 3 พิจารณาดำเนินการ และสำนักงานอัยการเขต 3 ได้มอบหมายให้สำนักงานอัยการประจำศาลแขวงอุบลราชธานีพิจารณาดำเนินคดี

พนักงานอัยการประจำศาลแขวงอุบลราชธานีพิจารณาแล้วจึงได้แจ้งฐานะคดีให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ทราบ โดยหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อส (อบ) 0033/1507 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2543 ว่า กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องที่กรมประชาสัมพันธ์ประสงค์ใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้จัดการมรดก ทายาท หรือผู้ปกครองทรัพย์สินมรดกของนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ผู้ตาย ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 บัญญัติอายุความใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อเจ้ามรดกว่า ถ้าสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อเจ้ามรดกมีกำหนดอายุความยาวกว่าหนึ่งปี มิให้เจ้าหนี้ฟ้องร้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่เมื่อเจ้าหนี้ได้รู้หรือควรรู้ถึงความตายของเจ้ามรดก และข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์รับทราบการเกิดอุบัติเหตุอันเป็นเหตุให้ทรัพย์สินราชการเสียหาย และการเสียชีวิตของนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2541 โดยการรายงานของกองกฎหมายและระเบียบ คดีจึงขาดอายุความแล้ว

กรมประชาสัมพันธ์ได้มีหนังสือแจ้งให้ปลัดกระทรวงการคลังทราบ ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร 1094/8804 ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2543 ว่าพนักงานอัยการมีความเห็นว่า คดีขาดอายุความ หากฟ้องไปไม่มีทางชนะคดี แต่กรมประชาสัมพันธ์เห็นว่าควรจะยืนยันความประสงค์ให้มีการฟ้องคดีต่อไป โดยอาศัยข้อกฎหมายที่ว่าศาลไม่อาจอ้างอายุความขึ้นเป็นเหตุยกฟ้องได้ หากคู่ความมิได้ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/29

ต่อมากรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค 0503.6/168 ลงวันที่ 12 มกราคม 2544 แจ้งให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ทราบว่า ถึงแม้พนักงานอัยการได้แจ้งฐานะคดีว่า เป็นคดีที่ขาดอายุความแล้วก็ตาม หน่วยงานของรัฐก็ต้องยืนยันความประสงค์ให้มีการฟ้องคดีดังกล่าวต่อไป

กรมประชาสัมพันธ์จึงมีหนังสือ ที่ นร 1904/921 ลงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2544 ขอให้พนักงานอัยการดำเนินคดีนี้ต่อไป โดยอ้างว่าได้หารือกระทรวงการคลังแล้ว และกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค 0503.6/168 ลงวันที่ 12 มกราคม 2544 แจ้งให้กรมประชาสัมพันธ์ดำเนินการฟ้องคดีแก่ทายาทผู้รับมรดกของนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ผู้ตาย ต่อไป

อัยการจังหวัดประจำศาลแขวงอุบลราชธานีเสนอความเห็นต่ออธิบดีอัยการเขต 3 ว่ากรมประชาสัมพันธ์มีความเห็นแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการ อธิบดีอัยการเขต 3 จึงได้เสนอความเห็นให้อัยการสูงสุดชี้ขาดตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ.2538 ข้อ 24 วรรคสอง

อัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำโดยประมาทเลินเล่อของนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ นายช่างไฟฟ้าสื่อสาร 6 หัวหน้าช่างสถานีเครื่องส่งวิทยุโทรทัศน์ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานี กรมประชาสัมพันธ์ เป็นเหตุให้รถยนต์หมายเลขทะเบียน น-6736 สุรินทร์ ของกรมประชาสัมพันธ์

ได้รับความเสียหายเป็นเงิน 80,000 บาทนั้น เป็นมูลละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 กรมประชาสัมพันธ์จึงมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำละเมิด แต่เนื่องจากนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ถึงแก่ความตายในที่เกิดเหตุ กรมประชาสัมพันธ์จึงเป็นเจ้าหนี้กองมรดกของนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ชอบแต่จะได้รับการชำระหนี้จากทรัพย์สินในกองมรดกดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1734 และ บังคับสิทธิเรียกร้องต่อทายาท หรือผู้จัดการมรดกหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดก ตามมาตรา 1737 และ กรมประชาสัมพันธ์จะต้องใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวภายในกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่เมื่อเจ้าหนี้ได้รู้ หรือ ควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า ภายในได้บังคับแห่งมาตรา 193/27 ถ้าสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้อันมีต่อเจ้ามรดกมีกำหนดอายุความยาวกว่าหนึ่งปี มิให้เจ้าหนี้นั้นฟ้องร้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่เมื่อเจ้าหนี้ได้รู้ หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก

คดีนี้ ปรากฏหลักฐานบันทึกข้อความลับ ค่วนมาก ที่ กกร./708 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2541 กองกฎหมายและระเบียบ ได้รายงานการเกิดอุบัติเหตุรถยนต์ราชการ สปข.2 หมายเลขทะเบียน น-6736 สุรินทร์ ขับโดยนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ชนกับรถยนต์บรรทุกหนักล้อ เป็นเหตุให้รถยนต์ราชการได้รับความเสียหาย และนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ เสียชีวิต สมควรตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้น คณะหนึ่งโดยไม่ชักช้า อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ได้ลงนามเห็นชอบให้ สปข. ดำเนินการตามที่เสนอแล้ว รายงานผลด้วย ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2541 จึงถือได้ว่ากรมประชาสัมพันธ์ได้ทราบถึงการกระทำละเมิด และรู้ถึงความตายของนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ เจ้ามรดกแล้ว เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2541 ดังนั้น อายุความใช้สิทธิเรียกร้องของกรมประชาสัมพันธ์อันมีต่อเจ้ามรดกที่จะฟ้องทายาทหรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สินมรดกลิ้นสุดแล้วตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2542 เมื่อคดีนี้กรมประชาสัมพันธ์มิได้ฟ้อง ทายาทของผู้ตายภายในอายุความตามมาตรา 1754 คดีจึงขาดอายุความ

สำหรับกรณีที่กรมประชาสัมพันธ์มีความเห็นแตกต่างในปัญหาข้อกฎหมายโดยเห็นว่าสิทธิ เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหนี้ที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐให้มีกำหนดอายุความ 2 ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัว เจ้าหนี้ที่ผู้ฟ้องต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนและในกรณีที่หน่วยงาน ของรัฐเห็นว่าเจ้าหนี้ที่ผู้ฟ้องไม่ต้องรับผิดชอบแต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าจะต้องรับผิดชอบให้สิทธิเรียกร้อง ค่าสินไหมทดแทนนั้นมีอายุความ 1 ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ซึ่งกรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังแจ้งให้กรมประชาสัมพันธ์ทราบ โดยหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ กค 0526.6/1122 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2543 และอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์มีคำสั่งให้ดำเนินการเรียกให้ ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2543 นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่าตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 10 ในกรณีที่ หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหนี้ที่ผู้ฟ้องไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าจะต้องรับผิดชอบให้สิทธิ เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของ กระทรวงการคลังนั้น เห็นว่าอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 นั้นเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

จากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด ในขณะที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นยังมีชีวิตอยู่เท่านั้น เนื่องจากกฎหมายบัญญัติว่าเป็นสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่แต่ในกรณีนี้เป็นการเรียกให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกของนายทองสนธิ วงศ์ปาลีย์ ผู้ตาย อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 10 จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับกับทายาท หรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกของผู้ตายได้

สำหรับประเด็นการยกอายุความขึ้นต่อสู้ในการดำเนินคดีชั้นศาล แม้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/29 บัญญัติว่า เมื่อไม่ได้ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ศาลจะอ้างเอาอายุความมาเป็นเหตุยกฟ้องไม่ได้ และตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) อายุความไม่ใช่เป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนศาลไม่อาจยกอายุความมาวินิจฉัยได้เอง เห็นว่าการที่รัฐจะดำเนินคดีที่ขาดอายุความแล้วกับเอกชนในชั้นศาล โดยคาดหมายว่าฝ่ายที่ถูกดำเนินคดีจะไม่ยกเรื่องขาดอายุความขึ้นต่อสู้เป็นสิ่งที่รัฐซึ่งเป็นผู้นำที่ในการจัดระบบงานของกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนไม่พึงกระทำ อีกทั้งไม่เกิดประโยชน์แก่ทางราชการ คือ เสียเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเสียเวลาและกำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานโดยไม่ได้ผลประโยชน์ตอบแทน และในการต่อสู้คดี ทายาทหรือผู้จัดการมรดกหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกของผู้ตายก็สามารถยกเอาอายุความขึ้นต่อสู้คดีได้ด้วย

จึงเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาตัดสินชี้ขาด

มติที่ประชุม :- ตัดสินชี้ขาดให้ยุติการดำเนินคดีนี้ เนื่องจากคดีขาดอายุความแล้ว

3.2 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 ข้อ 1.2.2 กรณีข้อพิพาททางคดีแพ่งระหว่างส่วนราชการกับส่วนราชการ เรื่องข้อพิพาททางคดีแพ่งระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก กรณีองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกค้างชำระค่าส่งมอบอุปกรณ์ไฟฟ้า, ค่าปรับค่าภาคหลวง และค่าปรับไม้สูญหาย ตามสัญญาสัมปทานป่าไม้

ข้อเท็จจริงคดีนี้ได้ความว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์อนุมัติให้องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกได้รับสัมปทานป่าไม้ รวม 4 สัญญา ได้แก่

1. สัญญาสัมปทานที่ 1/2513 ลงวันที่ 11 เมษายน 2513 ทำไม้หวงห้ามธรรมดา นอกจากไม้สัก ไม้ป่า โครงการวังใหญ่-แม่น้ำน้อย ตำบลสิงห์, ลุ่มสุ่ม, ไทรโยค, ลิ่นถิ่น อำเภอไทรโยค และอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี มีกำหนดระยะเวลาให้สัมปทาน 30 ปี ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2513 ถึงวันที่ 10 เมษายน 2543
2. สัญญาสัมปทานที่ 27/2515 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2515 ทำไม้หวงห้ามธรรมดา นอกจากไม้สัก ไม้ป่าโครงการไม้กระยาเลยน้ำสวย-ภูอบิด(ลย.1) ตำบลน้ำสวย, นาด้วง, เขียงกลม อำเภอเมือง ถึงอำเภอปากชม จังหวัดเลย มีกำหนดระยะเวลาให้สัมปทาน 30 ปี ตั้งแต่วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ถึงวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545

3. สัญญาสัมปทานที่ 14/2516 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2516 ทำไม้หวงห้ามธรรมดานอกจากไม้สักในป่าโครงการไม้กระยาเลยน้ำโสม (อด.23) ตำบลน้ำโสม , หนองแขว กิ่งอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี มีกำหนดระยะเวลาให้สัมปทาน 30 ปี ตั้งแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2516 ถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2546

4. สัญญาสัมปทาน ที่ 92/2516 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2516 ทำไม้หวงห้ามธรรมดานอกจากไม้สักในป่าโครงการไม้กระยาเลย ดงบัวอี (นพ.6) ตำบลมุกดาหาร , นากอก , ดงเย็น , ศรีบุญเรือง , ดอนตาล , โพธิ์ไทร อำเภอมุกดาหาร กิ่งอำเภอดอนตาล จังหวัดนครพนม มีกำหนดระยะเวลาให้สัมปทาน 30 ปี ตั้งแต่วันที่ 16 สิงหาคม 2516 ถึงวันที่ 15 สิงหาคม 2546

สัญญาสัมปทาน ที่ 1 อยู่ในเขตพื้นที่สำนักงานป่าไม้เขตบ้านโป่ง ส่วนสัญญาสัมปทานที่ 2 , 3 และ 4 อยู่ในเขตพื้นที่สำนักงานป่าไม้เขตอุดรธานี

ต่อมา ในปี พ.ศ. 2532 พื้นที่ป่าไม้ถูกทำลายและเสื่อมโทรมลงจนเป็นเหตุให้เกิดภาวะการขาดความสมดุลของสภาพแวดล้อม กรณีเป็นการจำเป็นต้องใช้พื้นที่ป่าไม้ในเขตสัมปทาน เพื่อรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 68 ทวิ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 พ.ศ. 2532 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงมีคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 32/2532 เรื่องการให้สัมปทานสิ้นสุดลง ตั้ง ณ วันที่ 17 มกราคม 2532 ให้สัมปทานทำไม้หวงห้ามทุกชนิด (เว้นสัมปทานทำไม้ป่าชายเลน) ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ทุกสัมปทานสิ้นสุดลงทั้งแปลง ทั้งนี้ไม่รวมถึงพื้นที่สัมปทานที่อยู่ในแนวเขตอุทยานแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งสิทธิในการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานได้สิ้นสุดลงก่อนแล้ว ตามมาตรา 4 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 พ.ศ.2532 คำสั่งดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันออกคำสั่ง จึงทำให้สัญญาสัมปทานทั้ง 4 สัญญา ขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกสิ้นสุดลง ตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2532

ต่อมา วันที่ 19 มกราคม 2532 สำนักงานป่าไม้เขตบ้านโป่ง ได้มีหนังสือที่ กษ 0714(บป) /258 ลงวันที่ 19 มกราคม 2532 เรื่อง ให้นหยุดการทำไม้ในป่าโครงการทำไม้ที่ได้รับสัมปทาน ถึงผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกให้นหยุดการทำไม้ การทำไม้เคลื่อนที่ ขนย้ายอุปกรณ์และคนงานออกจากพื้นที่ที่ได้รับสัมปทาน ตามสัญญาสัมปทานที่ 1/2513 และสำนักงานป่าไม้เขตอุดรธานี ได้มีหนังสือที่ กษ 0714 (อด) /617 ลงวันที่ 20 มกราคม 2532 เรื่องให้สัมปทานทำไม้หวงห้ามทุกชนิด (เว้นสัมปทานทำไม้ป่าชายเลน) ทุกสัมปทาน สิ้นสุดลงทั้งแปลง ถึง ผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกให้นหยุดการทำไม้ การทำไม้เคลื่อนที่ ขนย้ายอุปกรณ์และคนงานออกจากพื้นที่ที่ได้รับสัมปทาน ตามสัญญาสัมปทานที่ 27/2515 , 14/2516 และ 92/2516

เมื่อสัญญาสัมปทานสิ้นสุดลง ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังกล่าว สำนักงานป่าไม้เขตบ้านโป่งและสำนักงานป่าไม้เขตอุดรธานีได้ตรวจสอบภาระหนี้สิน และพันธกรณีขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ต้องชำระให้แก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามสัญญาสัมปทานทั้งหมด ดังนี้

1. สัญญาสัมปทานที่ 1/2513 องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกค้างชำระส่งมอบอุปกรณ์ กรณี การป้องกันไฟฟ้าเป็นเงิน 233,335 บาท ค้างเงินค่าปรับค่าภาคหลวงเป็นเงิน 11,409,111 บาท

2. สัญญาสัมปทานที่ 27/2515 และ 92/2516 ค้างการส่งมอบทรัพย์สินและค่าอุปกรณ์ การป้องกันไฟฟ้าเป็นเงิน 864,330 บาท และค่าปรับไม้สูญหายในป่า เป็นเงิน 329,054.70 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 12,845,830.70 บาท

สำนักงานป่าไม้เขตบ้านโป่งได้มีหนังสือ ที่ กษ 0729/3337 และที่ กษ 0729/3341 ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2532 ทั้งสองฉบับ แจ้งให้องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกชำระหนี้ดังกล่าว ตามข้อ 1

สำนักงานป่าไม้เขตอุดรธานีได้มีหนังสือ ที่ กษ 0720/8917 ลงวันที่ 18 กันยายน 2533 แจ้งให้ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกชำระหนี้ดังกล่าว ตามข้อ 2

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกปฏิเสธยอดหนี้ทั้งหมด และได้อุทธรณ์ของตนนี้ค่าปรับค่าภาคหลวง และค่าปรับไม้สูญหายจำนวนดังกล่าว ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามหนังสือองค์การ ทหารผ่านศึกที่ กท.5139/1345 ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2532 เรื่อง ขออุทธรณ์รับเงินค่าปรับสำหรับไม้ที่ได้ทำ ออกในป่าโครงการวังใหญ่-แม่น้ำน้อย และที่ กท.5139/1494 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2533 เรื่องขออุทธรณ์รับ การเรียกปรับการทำไม้ภายหลังสัมปทานสิ้นสุดลงในป่าโครงการน้ำสวย - ภูบอบิด โดยอ้างเหตุผลสรุปความได้ว่า การที่องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกทำไม้ออกไม่แล้วเสร็จและมีไม้สูญหาย นั้น เกิดจากเหตุสุดวิสัย เนื่องจาก เกิดไฟฟ้าและมีชาวบ้านบุกรุกเข้าไปลักลอบตัดไม้ จึงขอให้งดและระงับการเรียกค่าปรับทุกกรณี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าข้ออ้างขององค์การ ทหารผ่านศึกฟังไม่ขึ้น จึงไม่ลดเว้นค่าปรับและให้เรียกค่าปรับ ค่าภาคหลวง และค่าปรับไม้สูญหายตามสัญญา สัมปทานที่ 1/2515 เป็นเงิน 11,409,111 บาท และเรียกค่าปรับตามสัญญาสัมปทานที่ 27/2515 และ ที่ 14/2516 เป็นเงิน 329,054 บาท

กรมป่าไม้โดยสำนักงานป่าไม้เขตบ้านโป่งและสำนักงานป่าไม้เขตอุดรธานีได้บอกกล่าว ทวงถามให้องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ส่งมอบทรัพย์สินและอุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้าหรือให้ชำระเงิน แต่องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกยังคงเพิกเฉย

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2542 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ส่งเรื่องการดำเนินคดีแพ่ง องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกชำระหนี้และพันกรณีตามเงื่อนไขสัมปทานป่าไม้ให้อัยการสูงสุดพิจารณา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 และสำนักงานอัยการสูงสุดได้รับหนังสือวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2542

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกต่อสู้ ปฏิเสธที่จะชำระหนี้จำนวนดังกล่าว ให้กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ โดยยกข้อต่อสู้ว่าหนี้ดังกล่าวกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้สิทธิเรียกร้องเกินอายุความ 10 ปีแล้ว และอ้างความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าสิทธิเรียกร้องของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขาดอายุความแล้ว และขอให้คณะกรรมการพิจารณาข้อพิพาท ในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้ขาด ให้องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกงดชำระหนี้จำนวนดังกล่าว ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ 32/2532 เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2532 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจที่กฎหมายกำหนดไว้ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2532 ตามคำสั่งดังกล่าวมีผลให้สัญญาสัมปทานทุกฉบับที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์อนุมัติให้องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2532 สิทธิเรียกร้องตามสัญญาสัมปทานทุกฉบับที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีต่อองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก จึงต้องใช้บังคับภายในกำหนดอายุความ 10 ปี นับแต่วันที่ 18 มกราคม 2532 เป็นต้นไป เมื่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ส่งเรื่องนี้ให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดัดสินชี้ขาด เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2542 จึงพ้นกำหนดอายุความ 10 ปีแล้ว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/9 , 193/30 อีกทั้งองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกยกข้อต่อสู้เรื่องสิทธิเรียกร้องขาดอายุความ ซึ่งองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ลูกหนี้ มีสิทธิที่จะปฏิเสธการชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้องนั้นได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/10 จึงควรยุติการดำเนินคดีนี้เนื่องจากคดีขาดอายุความแล้ว

จึงเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดัดสินชี้ขาด

มติที่ประชุม:- ดัดสินชี้ขาดให้ยุติการดำเนินคดีนี้ เนื่องจากคดีขาดอายุความ

ระเบียบวาระที่ 4 การแต่งตั้งคณะกรรมการคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดฯ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2545 เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีมติให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามความจำเป็นตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ จึงเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น

มติที่ประชุม :- ขณะนี้ยังไม่มี ความจำเป็นที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งฯ เว้นแต่ ในกรณีเรื่องสำคัญ ๆ จึงจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ต่อไป

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

5.1 เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องอายุความ (เพิ่มเติม)

เสนอคณะกรรมการ "กรณีพิพาทระหว่างส่วนราชการกับส่วนราชการ หรือส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ หรือรัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจ" หากขณะส่งเรื่องมาให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาดำเนินการเพื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตัดสินชี้ขาดนั้น คดีดังกล่าวยังมิได้ขาดอายุความ แต่มาขาดอายุความในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งฯ เช่นนี้ จะดำเนินการประการใด

มติที่ประชุม :- หากขณะส่งเรื่องมายังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้น คดียังมิได้ขาดอายุความ ต้องถือว่า อายุความสะดุดหยุดลง เนื่องจากเจ้านี้ได้กระทำการอื่นใดอันมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดีตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14

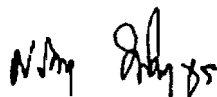
5.2 กำหนดวันนัดประชุมครั้งที่ 2 / 2546

มติที่ประชุม :- ให้มีการนัดประชุมครั้งที่ 2 / 2546 ในวันที่ 6 พฤษภาคม 2546 เวลา 16.00 นาฬิกา ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม

ปิดประชุมเวลา 14.30 นาฬิกา

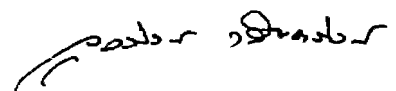
(นายธีระวุฒิ พรหมพันธ์)
ผู้ช่วยจดรายงานการประชุม

(นางศรีนิดา พรหมนิตาร)
ผู้ช่วยจดรายงานการประชุม

(นายดำรงห์ เศรษฐสวัสดิ์)
ผู้จดรายงานการประชุม

(นายจุลสิงห์ วสันตสิงห์)
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่ง
ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ครั้งที่ 2/2546

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่ง
ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ครั้งที่ 2 / 2546
วันอังคารที่ 6 พฤษภาคม 2546
เวลา 16.00 นาฬิกา
ณ ห้องประชุมชั้น 38 กระทรวงยุติธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายพงศ์เทพ	เทพกาญจนา	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	ประธานคณะกรรมการ
2. นายเสกขม	สันศักดิ์	แทนปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
3. รศ. ธงทอง	จันทรางศุ	แทนปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
4. นายสาริต	อนันตสมบูรณ์	แทนเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
5. นางสาวพรทิพย์ จาละ		รักษาราชการแทน	
		เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
6. นายวิเชียร	วิริยะประสิทธิ์	อัยการสูงสุด	กรรมการและเลขานุการ
7. นายจุลสิงห์	วสันตสิงห์	อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุด	ผู้ช่วยเลขานุการ
8. นายคำวิห์	เศรษฐสวัสดิ์	อัยการพิเศษฝ่ายการยุติ	
		ในการดำเนินคดีแพ่งฯ	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางศรีนิตา	พรหมพิลากร	อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ
2. นายวันชาติ	สันติคุณธร	เลขานุการรองอัยการสูงสุด
3. นายกฤษฎา	บุญสมิต	รองเลขานุการอัยการสูงสุด
4. นายวัชร	อินทุสุต	ผู้ช่วยเลขานุการรองอัยการสูงสุด
5. นายนิติ	สุขเจริญ	อัยการจังหวัดประจำกรม
6. นายมนูญ	จรรยาพร	อัยการอาวุโส
7. นายพันธ์	สุริยพร	อัยการอาวุโส
8. นายประวิทย์	ทิพัฒน์กุลสวัสดิ์	อัยการอาวุโส
9. นางวิไล	แสงแก้วสุก	เจ้าพนักงานธุรการ 5
11. นายไมตรี	ผลใหม่	นิติกร 3
12. นายธีระวุฒิ	พราหมพันธ์	นิติกร 3
13. นายสุปรีดา	ชันชม	นิติกร 3

14. นามสาวมณฑา โสสุวรรณ นิตกร 3

ณัฏฐะรุณ เวล 16.00 นาฬิกา

มติวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

-ไม่มี

มติวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 1 / 2546

เนื่องจากรายงานการประชุมครั้งที่ 1 / 2546 ยังไม่เรียบร้อย จึงขอเลื่อนการรับรองรายงาน
การประชุมไปในการประชุมครั้งที่ 3 / 2546

๖. ที่ประชุมรับทราบ

มติวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 ข้อ 1.2.1 กรณีข้อพิพาททางคดีแพ่ง
ระหว่างส่วนราชการกับเอกชน

3.1 เรื่องชี้ขาดความเห็นแย้งทางคดีแพ่งระหว่างกรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)
กับนางสุภาพรณ สวัสดิชูโต (ทายาทผู้รับมรดกของ ร.ต.อ.บุณยศักดิ์ สวัสดิชูโต) กับพวก กรณีละเมิดให้ร่วมกัน
รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 11,145 บาท

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2510 กองบังคับการตำรวจดับเพลิง กรมตำรวจ ได้รับ
มอบรถยนต์ดับเพลิง 1 คัน เป็นรถตราไก่ คันหมายเลขทะเบียน 00398 เข้าประจำการเพื่อใช้ในกิจการบรรเทา
สาธารณภัย รถยนต์คันดังกล่าวได้ติดตั้งอุปกรณ์พิเศษ รวม 39 รายการ โดยร้อยละ 40 ของมูลค่ารถติดตั้ง
หัวหน้าแผนก 2 กองกำลังการ 5 กองบังคับการตำรวจดับเพลิง เป็นผู้รับมอบในการดูแลรักษา ต่อมาได้แบ่งส่วน
ราชการออกไปเป็นแผนก จึงมอบหมายให้นายคณาดำรงกิจกร ร่มโพธิ์ศรี และจำสับตำรวจทองคำ แจ่มศิริพรหม
เป็นผู้ดูแลรักษา ต่อมาจนกระทั่งพันตำรวจตรีประสิทธิ์ สิบสุพรรณ คำรงค์ตำแหน่งหัวหน้าแผนก 2 ซึ่งปรากฏว่า
อุปกรณ์พิเศษได้สูญหายไปเป็นจำนวนมาก จึงได้ทำบัญชีคุมอุปกรณ์พิเศษประจำรถคันดังกล่าวแล้วเก็บรักษา
บัญชีคุมอุปกรณ์ประจำรถคันไว้เองโดยไม่มีการมอบหมายให้แก่ผู้ใด เมื่อพันตำรวจตรีประสิทธิ์ สิบสุพรรณ
ได้ขึ้นดำรงกรม จึงไม่มีผู้ทราบว่าอุปกรณ์ของรถดับเพลิงดังกล่าวได้ไปอยู่ที่ใด ต่อมาในปี 2530 พันตำรวจโทณรงค์
บัวรอด และพันตำรวจโทณรงค์ สังขสุวรรณ ได้รับมอบรถคันดังกล่าวไปดูแล จึงได้รายงานส่งคืนรถคันให้แก่
บัญชีมณฑาสุ ปรากฏว่าอุปกรณ์พิเศษประจำรถเหลือเพียง 4 รายการ สูญหายไป 35 รายการ คิดเป็นความเสียหาย
จำนวน 11,145 บาท จึงส่งเรื่องให้กรมตำรวจดำเนินการ

กรมตำรวจจึงได้ตั้งกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริง และหาผู้รับผิดชอบทางแพ่ง คณะกรรมการ
ได้ตรวจพบว่าความเสียหายเกิดจากความประมาทเลินเล่อ และอยู่ในความรับผิดชอบของร้อยตำรวจเอกบุณยศักดิ์

สวัสดิ์ โส หันคำวอจรีประสิทธิ์ สิบสุวรรณ นายคาบคำวอจิตร ร่มโพธิ์ศรี และจำสับคำวอจรีทองคำ
แจ่มศิริพรหม ให้คำนิพนคดีกับบุคคลทั้ง 4 คน ในความเสียหายดังกล่าว แต่เนื่องจากร้อยตำรวจเอก พุทธศักดิ์
สวัสดิ์ โส และ หันคำวอจรีประสิทธิ์ สิบสุวรรณ ได้ยื่นแก้กรรม จึงให้คำนิพนคดีกับทายาทผู้รับมรดกแทน

กรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) จึงได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ มท 0503.22/5168 ลงวันที่ 2
เมษายน 2535 ถึงอธิการสูงสุด สำนักงานอธิการสูงสุด รับเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2535 ขอให้จัดพนักงานอธิการ
ว่าที่รองนางสุภาพรรณ สวัสดิ์ โส, นางสาวนิกา สวัสดิ์ โส, นายชวนชัย สวัสดิ์ โส, นายรัชช
สวัสดิ์ โส (ทายาทผู้รับมรดกของร้อยตำรวจเอก พุทธศักดิ์ สวัสดิ์ โส), นางสุรางค์ สิบสุวรรณ, นางสาวปัทมา
สิบสุวรรณ, นางสาวไขนภา สิบสุวรรณ, นางสาวสุภาวีย์ สิบสุวรรณ, นายสมาน สิบสุวรรณ, นางสาว
สิพร สิบสุวรรณ (ทายาทผู้รับมรดกของ หันคำวอจรี ประสิทธิ์ สิบสุวรรณ), นายคาบคำวอ จิตร ร่มโพธิ์
ศรี และจำสับคำวอ ทองคำ แจ่มศิริพรหม รวม 12 คน ให้ร่วมกันชดเชยค่าเสียหายจำนวน 11,145 บาท ให้แก่
ทางราชการ กรณีอุปการณพิเศษประจำรถยนต์หมายเลข 00398 จำนวน 35 รายการ ได้สูญหายไประหว่างที่
อยู่ในความดูแลรักษาของ ร้อยตำรวจเอก พุทธศักดิ์ สวัสดิ์ โส กับพวก ซึ่งบุคคลดังกล่าวต้องร่วมกันรับผิดชอบ
ค่าใช้จ่ายเสียหายให้แก่ทางราชการ

พนักงานอธิการกองคดีศาลแขวงพระนครใต้ได้แจ้งฐานะคดีว่า เหตุละเมิดเกิดระหว่างปี 2510
ถึง พ.ศ.2522 คดีขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 หากฟ้องคดีไปไม่ว่าจะฟ้อง
ผู้ละเมิดหรือทายาทของผู้ละเมิดไม่มีทางชนะคดีได้ หากกรมตำรวจจะให้คำนิพนคดีก็ขอให้แจ้งเหตุผลในประเด็น
ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่สามารถทำให้ชนะคดีได้

กรมตำรวจได้มีหนังสือ ค่วน ที่ มท.0503.22/17174 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2535 แจ้งว่ากรมตำรวจ
เห็นฟ้องด้วยกับความเห็นของพนักงานอธิการ แต่ต้องปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ค่วนมาก ที่ กค
0514/30598 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2530 โดยให้ฟ้องคดีไปก่อน เพราะคดีขาดอายุความหรือไม่ขอให้ศาลเป็น
ผู้พิจารณาชี้ขาด จึงเป็นการยืนยันให้สำนักงานอธิการสูงสุดจัดพนักงานอธิการฟ้องคดีนี้ให้แย้งกับความเห็นของ
พนักงานอธิการ

อธิบดีอธิการฝ่ายคดีศาลแขวง จึงมีหนังสือขอให้อธิการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาด ตามระเบียบสำนักงาน
อธิการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอธิการ พ.ศ.2535 ข้อ 24 วรรคสอง

อธิการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ข้อเท็จจริงได้ความว่า ในช่วงระยะเวลาดังแต่ปี พ.ศ.2510-
2522 ร้อยตำรวจเอก พุทธศักดิ์ สวัสดิ์ โส หันคำวอจรี ประสิทธิ์ สิบสุวรรณ นายคาบคำวอ จิตร ร่มโพธิ์
ศรี และ จำสับคำวอทองคำ แจ่มศิริพรหม เป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบและได้รับมอบหมายจากทางราชการให้ดูแล
รักษาอุปกรณ์พิเศษของรถดับเพลิง คันหมายเลขทะเบียน คราโล่ 00398 เมื่อบุคคลดังกล่าวละเลยไม่ปฏิบัติตาม
ระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นเหตุให้อุปกรณ์พิเศษหลายรายการสูญหาย จนเกิดความเสียหายแก่ทาง
ราชการ จึงเป็นการกระทำละเมิด สำหรับประเด็นการนับอายุความฟ้องคดีละเมิดมีหันคำวอจรี มนต์ วรรณศรี
เพชร และหันคำวอจรีมงคล สังข์สุวรรณ เป็นพยานให้การยืนยันว่าขณะอุปกรณ์สูญหายอยู่ในช่วงประมาณ
ก่อนปี พ.ศ.2522 และไม่ได้ความชัดเจนว่าอุปกรณ์สูญหายในช่วงเวลาใด จึงต้องเริ่มนับอายุความฟ้องคดีละเมิด

ในปี พ.ศ.2522 เป็นต้นไป เมื่อกรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ส่งเรื่องมาให้สำนักงานอัยการสูงสุด ขอให้จัดพนักงานอัยการว่าต่าง ที่องค์นี้ เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2535 เป็นระยะเวลาเกินกว่า 10 ปี แล้ว คดีจึงขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 แล้ว เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้แจ้งฐานะคดีให้กรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ทราบ กรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ก็เห็นด้วยว่าคดีขาดอายุความแล้ว แต่เนื่องจากกระทรวงการคลังได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ กค 0514/30598 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2530 วางหลักการปฏิบัติไว้ว่าการที่จะพิจารณาว่าคดีขาดอายุความหรือไม่ ขอให้ศาลเป็นผู้พิจารณาชี้ขาด จึงยื่นยันให้สำนักงานอัยการว่าต่างคดีให้ เห็นว่าเรื่องในทำนองเดียวกันนี้ คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเคยพิจารณาไม่ดำเนินคดีที่ขาดอายุความ กรณีกรมทางหลวงขอให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแพ่งฟ้องนายบุญลักษณ์ แสงสร กับพวก ให้ร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าเสียหายที่สมควรชี้ขาดไม่รับว่าต่างให้กรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ฟ้องนางสุภาพรรณ สวัสดิชูโต, นางสมนึก สวัสดิชูโต, นายชวรินทร์ สวัสดิชูโต, นายวรัญชัย สวัสดิชูโต (ทายาทผู้รับมรดกของ ร้อยตำรวจเอก สวัสดิชูโต), นางสุรางค์ สินธุสุวรรณ, นางสาวสิวพร สินธุสุวรรณ (ทายาทผู้รับมรดกของ พันตำรวจโท ประสิทธิ์ สินธุสุวรรณ), นายคาบตำรวจ วิจิตร ร่มโพธิ์ศรี และจำสืบตำรวจ ทองคำ แจ่มศิริพรหม ให้ร่วมกันขอให้ค่าเสียหายจำนวน 11,145 บาท ให้แก่ทางราชการ กรณีอุปการะพิเศษประจำเลขที่ 00398 จำนวน 35 รายการ ได้สูญหายไประหว่างที่อยู่ในความดูแลรักษาของ ร้อยตำรวจเอก สวัสดิชูโต, พันตำรวจโทประสิทธิ์ สินธุสุวรรณ, นายคาบตำรวจ วิจิตร ร่มโพธิ์ศรี และ จำสืบตำรวจ ทองคำ แจ่มศิริพรหม ไม่ถูกต้องจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการ

จึงเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดควรยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาตัดสินชี้ขาด

มติที่ประชุม :- คัดสินชี้ขาดให้ยุติการดำเนินคดีนี้ เนื่องจากคดีขาดอายุความแล้ว

3.2 เรื่องชี้ขาดความเห็นแย้งทางคดีแพ่ง ระหว่าง กรมป่าไม้ กับทายาทนายประมวล ภูมิรัตน รวมและเมิด ให้ร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าเสียหาย จำนวน 105,800 บาท

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2531 เวลา 12.15 นาฬิกา นายมน มบุญสุราญ รักษาอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา จังหวัดพังงา พร้อมด้วยนายประมวล ภูมิรัตน เจ้าพนักงานป่าไม้ 2 ประจำอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา ได้เดินทางโดยรถยนต์ของทางราชการ หมายเลขทะเบียน น - 3017 พังงา จะไปสำนักงานป่าไม้จังหวัดพังงา ออกลัดกะทู้ป่า จังหวัดพังงา เพื่อติดต่อยุทธการ โดยนายประมวล ภูมิรัตน เป็นผู้ขับขี่รถเดินทางไปถึงหลักกิโลเมตรที่ 35 - 36 ถนนสายพังงา - กระบี่ รถยนต์คันดังกล่าวได้ประสบอุบัติเหตุชนกับรถยนต์โดยสารประจำทางสาย คกะทู้ป่า - พังงา ทำให้นายประมวล ภูมิรัตน เสียชีวิต และรถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย ในทางคดีอาญานักงานสอบสวนได้มีการดำเนินคดีอาญา โดยเชื่อว่าเหตุเกิดจากความประมาทของนายประมวล ภูมิรัตน ต่อมาอัยการจังหวัดพังงามีคำสั่งยุติการดำเนินคดี เนื่องจากนายประมวล ภูมิรัตน ถึงแก่ความตายแล้ว

กรมป่าไม้ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและหาตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่ง ตามคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ 765/2531 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2531 คณะกรรมการทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ได้เสนอรายงานการสอบสวนต่ออธิบดีกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2533 ว่าคณะกรรมการได้ทำการสอบสวนนายใน พญูตราญ หัวหน้านายทนายแห่งชาติน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ที่เกิดเหตุและถ้อยคำพยานที่ได้ให้ไว้กับพนักงานสอบสวน พร้อมทั้งแผนที่ตั้งเขตที่เกิดเหตุแล้ว ปรากฏหลักฐานเชื่อว่าจุดชนอยู่ในช่องทางเดินรถของรถประจำทาง จึงฟังได้ว่า รถยนต์หมายเลขทะเบียน น-3017 พังงา ได้เข้าไปในช่องทางของรถประจำทาง จึงผิดกฎหมาย การกระทำดังกล่าวจึงถือว่า เป็นการกระทำโดยประมาทของ นายประมวล ภูมิรัตน์ ทำให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย เป็นเงินทั้งสิ้น 105,800 บาท

กองนิติการ กรมป่าไม้ จึงได้มีบันทึกข้อความ คำนวณค่าเสียหายที่ กษ 0707.04/408 ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2533 เสนอความเห็นต่ออธิบดีกรมป่าไม้ว่า กองนิติการพิจารณาสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและหาตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่ง และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าว เกิดจากนายประมวล ภูมิรัตน์ ขับรถยนต์ของทางราชการด้วยความประมาท เป็นเหตุให้ชนรถประจำทางซึ่งวิ่งสวนทางมา ทำให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย ส่วนนายประมวล ภูมิรัตน์ ถึงแก่ความตาย กองนิติการมีความเห็นตามที่คณะกรรมการเสนอ ให้นายประมวล ภูมิรัตน์ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เป็นเงิน 105,800 บาท ซึ่งนายสำมรงค์ ประกอบบุญ รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้ ทราบ เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2533

กรมป่าไม้ มีหนังสือ คำนวณค่าเสียหายที่ กษ 0705.03 /27003 ลงวันที่ 27 กันยายน 2537 ส่งเอกสารหลักฐานไปยังอัยการจังหวัดพังงา เพื่อขอให้จัดพนักงานอัยการดำเนินคดีแพ่งฟ้องนายประมวล ภูมิรัตน์ พนักงานป่าไม้ 2 ประจำอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา ให้ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย จำนวน 105,800 บาท ให้แก่ทางราชการ กรณีที่นายประมวล ภูมิรัตน์ ทำละเมิดต่อกรมป่าไม้ และหากอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะฟ้องกองตรวจของนายประมวล ภูมิรัตน์ เป็นคดีล้มละลาย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 ได้ ขอให้พิจารณาคำนับการต่อไปด้วย

อัยการจังหวัดพังงา มีหนังสือ ที่ อส (ทง) 0020/4002 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2537 แจ้งฐานะคดีให้กรมป่าไม้ทราบว่า มูลเหตุคดีนี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2531 และอธิบดีกรมป่าไม้ทราบถึงเหตุละเมิดและผู้ที่จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2533 จึงถามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 บัญญัติว่า “ถ้าสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันที่ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ที่จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน” และที่ขอให้ดำเนินคดีเรียกร้องให้ทายาทของนายประมวล ภูมิรัตน์ รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่กรมป่าไม้ นั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 วรรค 3 บัญญัติว่า “ถ้าสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้อันมีต่อเจ้าหมักมีอายุความยาวกว่าหนึ่งปี มิให้เจ้าหนี้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่เมื่อเจ้าหนี้ได้รู้หรือควรรู้ถึงความตายของเจ้าหมัก” ดังนั้น เมื่ออธิบดีกรมป่าไม้ได้ทราบถึงเหตุแห่งการละเมิด และทราบว่า นายประมวล ภูมิรัตน์ ถึงแก่ความตาย เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2533 แต่กรมป่าไม้ได้ตั้งสำนวนคดีนี้มาให้อัยการจังหวัดพังงาดำเนินคดีฟ้องเรียกร้องค่าเสียหายจากทายาทของนายประมวล ภูมิรัตน์ เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2537 เป็นระยะเวลา

ถัดมา 1 ปี คดีข้อหาขาดอาชญากรรมฟ้องร้องแล้ว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 และมาตรา 1754 ข้อเท็จจริงที่ยังไม่ปรากฏว่า นายประมวณ ภูมิรัตน์ ผู้ตาย มีทรัพย์สินมรดกตกทอดสู่ทายาท และเมื่อมรดกนี้เดิมได้ขาดอาชญากรรมแล้ว จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะฟ้องคดีล้มละลายได้

กรมป่าไม้มีหนังสือ ลับ ค่วนที่สุด ที่ กษ 0705.04/296 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2538 ยินยอมให้ อธิบดีแห่งกับทายาทของนายประมวณ ภูมิรัตน์ และหากคดีดังกล่าวอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะฟ้องคดีล้มละลาย ให้พนักงานอัยการจังหวัดพิจารณาคำวินิจฉัยต่อไป

อัยการจังหวัดพังงา ได้ส่งสำนวนคดีนี้ไปให้พนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งเขต 8 พิจารณา พิเศษฝ่ายคดีแพ่งเขต 8 พิจารณาแล้วเห็นว่าจากเอกสารที่ปรากฏยังไม่ทราบว่ากองมรดกของนายประมวณ ภูมิรัตน์ ผู้ตาย มีอยู่จริงหรือไม่ จึงแจ้งให้กรมป่าไม้ตรวจสอบ ซึ่งกรมป่าไม้มีหนังสือ ที่ กษ 0705.04/22606 ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2540 แจ้งให้ทราบว่านายประมวณ ภูมิรัตน์ ผู้ตาย ไม่มีทรัพย์สินมรดกตกทอดสู่ทายาทแต่อย่างใด

อธิบดีอัยการเขต 8 ได้มีหนังสือ ที่ อส 0028.3/4666 ลงวันที่ 8 กันยายน 2540 แจ้งฐานะคดีให้ พนักงานอัยการพิจารณา เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านายประมวณ ภูมิรัตน์ ผู้ตาย ไม่มีทรัพย์สินมรดกตกทอดสู่ทายาท ทายาทไม่มีฟ้องรับผิดชอบในหนี้ดังกล่าวแต่อย่างใด ฉะนั้น การฟ้องคดีต่อทายาทของนายประมวณ ภูมิรัตน์ จึงไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด และยังเป็นภาระแก่การดำเนินคดีใช้จำเลย อีกทั้งยังสร้างความเดือดร้อนให้กับนายส่วน ภูมิรัตน์ ซึ่งเป็นบิดาของนายประมวณ ภูมิรัตน์ ผู้ตาย ประกอบกับคดีนี้ได้ขาดอาชญากรรมแล้ว

กรมป่าไม้ มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ กษ 0705.04/12659 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2541 ยินยอมขอให้ อธิบดีฟ้องทายาทของนายประมวณ ภูมิรัตน์ เป็นคดีแพ่ง เพื่อขอใช้ค่าเสียหายแก่ข้าราชการไปก่อน ซึ่งกรมป่าไม้ได้แจ้งกรมบัญชีกลางเพื่อพิจารณาอีกทางหนึ่งแล้ว หากกรมบัญชีกลางเห็นชอบว่าไม่สมควรฟ้องทายาท ก็ให้แจ้งให้พิจารณาถอนฟ้องในภายหลังต่อไป

อัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งเขต 8 เสนอความเห็นต่ออธิบดีอัยการเขต 8 ว่ากรมป่าไม้มีความเห็น ขัดแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการ อธิบดีอัยการเขต 8 จึงได้ทำความเห็นเสนออธิบดีสูงสุด เพื่อ ขอรับทราบความระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2538 ข้อ 24 ของ

อัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นว่าเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังว่านายประมวณ ภูมิรัตน์ ได้กระทำความผิด ฟ้องรับผิดชอบค่าเสียหายให้แก่กรมป่าไม้ แต่เนื่องจากนายประมวณ ภูมิรัตน์ ถึงแก่ความตาย กองมรดกของ นายประมวณ ภูมิรัตน์ จึงต้องรับผิดชอบค่าเสียหายให้แก่กรมป่าไม้ โดยกรมป่าไม้จะต้องใช้สิทธิเรียกร้องจาก มรดกในกองมรดก ภายในกำหนดอาชญากรรมหนึ่งปี นับแต่เมื่อกรมป่าไม้ได้รู้ หรือควรได้รู้ถึงความตายของ ผู้ตาย แต่ทั้งนี้ ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนดสิบปีนับแต่เมื่อเจ้ามรดกตาย คดีนี้อธิบดีกรมป่าไม้ได้รู้ถึง ความตายของเจ้ามรดก เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2533 เมื่อนับถึงวันที่ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีเมื่อ วันที่ 27 กันยายน 2537 จึงเกินกว่า 1 ปี คดีข้อหาขาดอาชญากรรม และขณะนี้ได้พ้นกำหนดอาชญากรรมสิบปีแล้ว นอกจากนั้น จากการสืบหาหลักฐาน ผู้ตายไม่มีมรดกตกทอดสู่ทายาท ทายาทของนายประมวณ ภูมิรัตน์

ไม่ต้องการรับผิดชอบป้าไม้ เพราะหาหาไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบกว่าทรัพย์สินมรดกที่ตกทอดให้แก่คน กรมป่าไม้จึง
ไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องฟ้องหาหาของนายประมวล ภูมิรัตน ให้รับผิดชอบในทางแพ่งแต่ประการใด

ส่วนกรณีที่ดินกรมป่าไม้ขอให้ดำเนินการฟ้องกองมรดกของนายประมวล ภูมิรัตน เป็นคดีล้มละลาย
นั้น เมื่อมูลหนี้เกิดอันเป็นฐานในการฟ้องคดีล้มละลายได้ขาดอายุความตามที่กล่าวข้างต้น จึงเป็นหนี้ที่ดินกรมป่าไม้
เห็นว่าไม่มีสิทธิที่จะขอรับชำระหนี้ได้ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 94 (1) ซึ่งคดีล้มละลาย
อายุความเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลสามารถยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ โดยที่จำเลยไม่ต้อง
ขอขึ้นต่อสู้ และถือได้ว่า เป็นเหตุที่ไม่ควรให้ถูกหนี้ล้มละลาย ตามมาตรา 14 อีกด้วย จึงไม่มีเหตุที่จะฟ้องคดี
ล้มละลาย

ส่วนกรณีที่กรมป่าไม้ขอให้ฟ้องหาหาผู้ตายไปก่อนและหากกรมบัญชีกลางเห็นชอบว่าไม่ควร
ฟ้องหาหา ก็จะแจ้งให้พิจารณาถอนฟ้องในภายหลังนั้น เห็นว่า เมื่อคดีนี้ขาดอายุความแล้ว หากดำเนินการคดีต่อไป
นั้นจะเกิดความเสียหายแก่ทางราชการ คือเสียเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี เสียเวลา และเสียกำลังคนในการ
ปฏิบัติงานโดยไม่ได้ผลประโยชน์ตอบแทน เป็นการก่อให้เกิดความเสียหายและเดือดร้อน ที่จะต้องเสีย
เวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี อีกทั้งการดำเนินคดีของรัฐไม่ควรดำเนินการในลักษณะที่มุ่งเอาโรคเอาเปรียบ
เอกชน ด้วยการคาดหวังว่าเอกชนอาจไม่ยกอายุความขึ้นต่อสู้คดี เพราะความไม่รู้กฎหมายหรือความหลงลืม หรือ
การขาดนัดขึ้นคำให้การหรือขาดนัดพิจารณา ทั้ง ๆ ที่คดีขาดอายุความแล้ว อันเป็นผลให้การอำนวยความสะดวก
ของรัฐต้องเสียไป และในการต่อสู้คดีหาหาย่อมสามารถยกอายุความขึ้นต่อสู้คดีได้อีกด้วย

จึงเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องพิจารณาตัดสินชี้ขาด
มติที่ประชุม :- ศาลตัดสินชี้ขาดให้ยุติการดำเนินคดีนี้ เนื่องจากคดีขาดอายุความแล้ว

3.3 เรื่องชี้ขาดความเห็นแย้งทางคดีแพ่งระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับนายประสิทธิ์
สถิตชะบุตร กรณีพิพาทสัญญากู้ยืมเงิน, เรียกเงินคืนจำนวน 10,625 บาท

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2523 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้นาย
ประสิทธิ์ สถิตชะบุตร นักการภารโรง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กู้ยืมเงินไปจำนวน 15,000 บาท
ตามสัญญากู้ยืมเงินวันที่ 29 ธันวาคม 2523 ทั้งนี้ นายประสิทธิ์ได้ผ่อนชำระเรื่อยมาโดยวิธีหักจากเงินเดือน ตามสัญญา
ข้อ 4. ที่ระบุว่า “ผู้ยืมสัญญาว่าจะชำระเงินยืมรายนี้เป็นรายเดือนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด 24 เดือน โดยผู้ยืม
ยินยอมให้ผู้ให้ยืมหักเงินเดือน ปานหนึ่ง ปานาญ หรือเงินอื่นใด ที่ผู้ยืมมีสิทธิได้รับจากทางราชการเพื่อนำไปหัก
ชำระหนี้ที่ผู้ยืมต้องชำระได้” จนกระทั่งวันที่ 21 กันยายน 2524 นายประสิทธิ์ได้ลาออกจากราชการและยังมีหนี้
ค้างชำระอยู่จำนวน 10,625 บาท ซึ่งตามสัญญา ข้อ 5. ระบุว่า “ผู้ยืมสัญญาว่า ถ้าผู้ยืมพ้นสภาพการเป็นข้า
ราชการหรือถูกจ้างประจำของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ว่ากรณีใด ๆ ผู้ยืมจะชำระเงินยืมที่ยังค้างอยู่ทั้งหมดให้
แก่ผู้ให้ยืมทันที ดังนั้น นายประสิทธิ์ สถิตชะบุตร จะต้องชำระเงินกู้ยืมที่ยังค้างชำระทั้งหมดในทันที” แต่นาย
ประสิทธิ์ สถิตชะบุตร ก็มีได้ชำระจึงถือว่านายประสิทธิ์เป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ตั้งแต่วันที่ 21 กันยายน 2524 ต่อมา

มหาวิทยาลัยได้มีหนังสือที่ ทม 0301 / 5566 ลงวันที่ 9 กรกฎาคม 2525 ทวงถามให้นายประสิทธิ์ สถิตะบุตร ชำระหนี้ที่ค้างภายในกำหนดหนึ่งเดือน จึงนายประสิทธิ์ สถิตะบุตร ได้มีหนังสือจากประเทศ มาเลเซีย ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2525 และวันที่ 1 สิงหาคม 2525 ถึงอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีถ้อยความว่า ความที่ข้าพเจ้าได้กู้ยืมเงินไปจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและยังคงมีหนี้ค้างชำระอยู่นั้น เมื่อข้าพเจ้า เดินทางมาถึงไทยแล้ว ข้าพเจ้าจะนำเงินที่ค้างไปชำระให้กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยกองคลังจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยได้รับหนังสือดังกล่าว เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2525 หลังจากนั้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ได้มี หนังสือที่ ทม 0301/15270 ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2530 ถึงนายประสิทธิ์ สถิตะบุตรทวงถามให้ชำระหนี้ภายใน 30 วันอีกครั้ง แต่นายประสิทธิ์ สถิตะบุตร ก็มิได้ชำระหนี้แต่ประการใด

ต่อมา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงได้มีหนังสือที่ ทม 0301 / 8641 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2540 ถึง อธิการบดีจังหวัดสิงห์บุรี ขอให้จัดการพนักงานอัยการเพื่อค้ำประกันคดีกับนายประสิทธิ์ สถิตะบุตร กรณีผิดสัญญากู้ยืมเงิน มีหนี้เงินจำนวน 10,625 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

อัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งเขต 1 ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีอัยการเขต 1 พิจารณาแล้วเห็นว่าคดีนี้ มีหนี้เงินขาดอาชญากรรม คือ วันที่ 21 กันยายน 2524 ซึ่งเป็นวันที่ นายประสิทธิ์ สถิตะบุตร พันสภาพการเป็น เจ้าพนักงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามสัญญากู้ยืมเงินเพื่อบรรเทาทุกข์ ฉบับลงวันที่ 29 ธันวาคม 2523 ข้อ 5 ที่ได้กำหนดไว้ และครบกำหนดอาชญากรรมในวันที่ 21 กันยายน 2534 แต่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มี หนังสือที่ ทม 0301 / 8641 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2540 ขอให้พนักงานอัยการดำเนินคดีกับนายประสิทธิ์ สถิตะบุตร ถึงอัยการจังหวัดสิงห์บุรี เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2540 จึงพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว คดี มีขาดอาชญากรรมที่ฟ้อง จึงได้มีหนังสือสำนักงานอัยการเขต 1 ที่ อส 0021.3/153 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2541 แจ้งฐานะคดีให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทราบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นควรให้ดำเนินคดีกับ นายประสิทธิ์ สถิตะบุตร ไป ก่อน มิฉะนั้นอาจเกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้ โดยให้เหตุผลว่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193 / 29 บัญญัติว่า ถ้าจำเลยไม่ได้ชดเชยอาชญากรรมขึ้นเป็นข้อต่อสู้ ศาลจะอ้างเอาอาชญากรรมมาเป็นเหตุยกฟ้อง ไม่ได้ ดังนั้น หากนายประสิทธิ์ สถิตะบุตร ไม่ได้ชดเชยอาชญากรรมขึ้นเป็นข้อต่อสู้แล้ว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พิจารณาคดีได้ จึงมีหนังสือที่ ทม 0301/1776 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2541 ยืนยันให้ดำเนินคดีกับนายประสิทธิ์ สถิตะบุตร ต่อไป ซึ่งขัดหรือแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการ

อธิบดีอัยการเขต 1 จึงได้แทนเรื่องไปยังอัยการสูงสุดเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดตามระเบียบสำนักงานอัยการ สูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2538 ข้อ 24 วรรคสอง

อัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้นายประสิทธิ์ สถิตะบุตร กู้ยืมเงินไปจำนวน 15,000 บาท ตามสัญญาเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2523 โดยนายประสิทธิ์ สถิตะบุตร ได้ผ่อนชำระเรื่อยมาโดยวิธีหักจากเงินเดือน ตามสัญญาข้อ 4 จนกระทั่งวันที่ 21 กันยายน 2524 นายประสิทธิ์ สถิตะบุตร ได้ลาออกรายการและยัง มีหนี้ค้างชำระอยู่จำนวน 10,625 บาท ดังนั้น นายประสิทธิ์ สถิตะบุตร จึงต้องชำระเงินกู้ยืมที่ค้างชำระทั้งหมด ในทันที ตามสัญญาข้อ 5. แต่นายประสิทธิ์ สถิตะบุตร มิได้ชำระ จึงถือว่านายประสิทธิ์ สถิตะบุตร ผิดนัด ชำระหนี้ ตั้งแต่วันที่ 21 กันยายน 2524 และเนื่องจากมูลความแห่งคดีนี้เป็นเรื่องสัญญากู้ยืมเงิน ดังนั้น อาชญากรรม

ฉันทริขร้อมตามสัญญากู้ยืมเงินในคดีนี้ข้อมมีอายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 230 ซึ่งอายุความจะเริ่มต้นนับตั้งแต่วันที่ 21 กันยายน 2524 ครบกำหนดอายุความ 10 ปี ในวันที่ 21 กันยายน 2534 แต่ระหว่างนั้นนายประสิทธิ์ สถิตชะบุตร์ ได้มีหนังสือลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2525 และหนังสือวันที่ 1 สิงหาคม 2525 จากประเทศราชอาณาจักรเบลีซถึงอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2525 ซึ่งมีใจความในลักษณะที่ขอมรับที่จะชำระหนี้ จึงเป็นหนังสือขอมรับสภาพหนี้ เมื่อนายประสิทธิ์ สถิตชะบุตร์ ถูกทนายได้มีหนังสือขอมรับสภาพหนี้ต่อเจ้าหนี้ข้อมมีผลทำให้อายุความสะดุดหยุดลง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14(1) อายุความจะต้องเริ่มต้นนับใหม่ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2525 ครบกำหนดอายุความในวันที่ 5 สิงหาคม 2535 แต่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีหนังสือ ที่ ทม 0301/8641 ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2540 ขอให้ดำเนินคดีกับนายประสิทธิ์ สถิตชะบุตร์ ถึงอัยการจังหวัดสิงห์บุรี เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2540 ข้อมทั้งกำหนดอายุความแล้ว คดีจึงขาดอายุความ วินิจฉัยชี้ขาด ไม่รับว่าค้างให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยดำเนินคดีกับนายประสิทธิ์ สถิตชะบุตร์

เสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแห่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาตัดสินชี้ขาด

มติประชุม :- ให้ยุติการดำเนินคดีนี้เนื่องจากคดีขาดอายุความ

3.4 เรื่องชี้ขาดความเห็นแย้งทางคดีแพ่ง ระหว่างการสื่อสารแห่งประเทศไทยกับนายทวีชัย เอี่ยมหัวม ผู้ค้าประกัน กรณี ผิดสัญญาเช่าซื้อ เรือค่าเสียหายจำนวน 27,500 บาท

ข้อเท็จจริงได้ความว่าเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2535 นายพิเศษ เรืองประเสริฐ พนักงานราชการสื่อสารแห่งประเทศไทย ได้ทำสัญญาเช่าซื้อรถจักรยานยนต์ คันหมายเลขทะเบียน 5 ค - 1307 กรุงเทพมหานคร ในราคา 33,050 บาท จากการสื่อสารแห่งประเทศไทย ตามสัญญาเช่าซื้อ เลขที่ ปน.(น) 382535 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2535 โดยมีนายทวีชัย เอี่ยมหัวม เป็นผู้ค้าประกัน ตามสัญญาค้าประกัน ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2535

ต่อมาเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2536 นายพิเศษ เรืองประเสริฐ ผู้เช่าซื้อ ได้รับอุบัติเหตุจนเสียชีวิต โดยยังค้างชำระค่าเช่าซื้อตามสัญญาเช่าซื้อดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 27,500 บาท การสื่อสารแห่งประเทศไทยจึงได้มีหนังสือแจ้งให้นายทวีชัย เอี่ยมหัวม ในฐานะผู้ค้าประกันนี้รายงานชำระหนี้ซึ่งค้างอยู่ตามจำนวนเงินดังกล่าวแก่นายทวีชัย เอี่ยมหัวม ผู้ค้าประกันเพิกถอนไม่ขอมชำระหนี้

การสื่อสารแห่งประเทศไทย จึงได้มีหนังสือ ที่ กสท 603(คต.3)/501 ลงวันที่ 14 มีนาคม 2544 ถึงอัยการจังหวัดปทุมธานี ขอให้จัดพนักงานอัยการเพื่อดำเนินคดีกับนายทวีชัย เอี่ยมหัวม ผู้ค้าประกัน กรณีผิดสัญญาเช่าซื้อ เรือค่าเสียหายจำนวน 27,500 บาท

พนักงานอัยการสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งเขต 1 พิจารณาแล้วเห็นว่าคดีนี้ นายพิเศษ เรืองประเสริฐ ผู้เช่าซื้อ ได้ถึงแก่ความตาย เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2536 และผู้ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทย ได้ทราบถึงการตายของผู้เช่าซื้อแล้ว เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2536 ตามหนังสือ ที่ กสท.634 (ชก - 2 / 1714)

ฉบับที่ 11 ทฤษฎีอาชญา 2536 แต่การถือสารแห่งประเทศไทยมิได้ฟ้องทนายของผู้ตายให้ชำระหนี้ภายใน 1 ปี นับแต่วันที่การถือสารแห่งประเทศไทยทราบว่ามีหนี้สิน เรื่องประเสริฐ ถูกหนี้ยิ่งแก่ความตาย หนี้รายนี้ย่อมขาดจากความคุ้มครองกฎหมายแห่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 การที่การถือสารแห่งประเทศไทยประสงค์จะดำเนินคดีล้มละลายวิชัย เอี่ยมท้วม ผู้ค้าประกันเช่นนี้ ย่อมทำให้ทนายวิชัย เอี่ยมท้วม ผู้ค้าประกัน สามารถยกข้อต่อสู้ของถูกหนี้ยิ่งกว่าคดีขาดความขึ้นต่อสู้ได้ ตามประมวลกฎหมายแห่งและพาณิชย์ มาตรา 694 หากการถือสารแห่งประเทศไทยยื่นฟ้องทนายวิชัย เอี่ยมท้วม ผู้ค้าประกัน อาจจะแก้คดีได้ จึงได้มีหนังสือสำนักงานอัยการเขต 1 ที่ อส 0013/480 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2544 แจ้งฐานะคดีให้การถือสารแห่งประเทศไทยทราบ

ต่อมา การถือสารแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ กสท 603 (คค.3)/2355 ลงวันที่ 11 กันยายน 2544 ยื่นขอให้พนักงานอัยการดำเนินคดีกับทนายวิชัย เอี่ยมท้วม ต่อไป แม้ว่าทนายวิชัย เอี่ยมท้วม อาจจะยกข้อต่อสู้ของถูกหนี้ยิ่งกว่าคดีขาดความขึ้นต่อสู้ได้ก็ตาม ซึ่งขัดหรือแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการ

อธิบดีอัยการเขต 1 จึงเสนอเรื่องไปยังอัยการสูงสุด เพื่อวินิจฉัยชี้ขาดตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแห่งของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2538 ข้อ 24 วรรคสอง

อัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่าคดีนี้ นายพิเศษ เรื่องประเสริฐ ผู้ตาย เป็นถูกหนี้ยิ่งการถือสารแห่งประเทศไทย คิดค้างชำระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อจำนวนเงิน 27,500 บาท และได้ถึงแก่ความตาย เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2536 ผู้ที่รับสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาเช่าซื้อดังกล่าวของนายพิเศษ เรื่องประเสริฐ ผู้ตาย คือ ภรรยาผู้รับมรดก คดีนี้การถือสารแห่งประเทศไทยมิได้ฟ้องทนายผู้รับมรดกของนายพิเศษ เรื่องประเสริฐ ผู้ตาย ภายในระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่การถือสารแห่งประเทศไทยทราบว่ามีหนี้สิน เรื่องประเสริฐ ยิ่งแก่ความตาย หนี้รายนี้จึงขาดความคุ้มครองกฎหมายแห่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 ฉะนั้น นายทวิชัย เอี่ยมท้วม ผู้ค้าประกันย่อมสามารถยกข้อต่อสู้ของถูกหนี้ยิ่งกว่าคดีขาดความขึ้นต่อสู้ได้ ตามประมวลกฎหมายแห่งและพาณิชย์ มาตรา 694 แม้ในสัญญาผู้ค้าประกัน ข้อ 3. จะระบุว่านายทวิชัย เอี่ยมท้วม ขอสละสิทธิของผู้ค้าประกัน อันมีอยู่ตามกฎหมาย ในการที่จะขอให้การถือสารแห่งประเทศไทยเรียกร้องเอาค่าเสียหายจากนายพิเศษ เรื่องประเสริฐ และ/หรือ จากกองทรัพย์สินมรดก หรือจากทายาทของนายพิเศษ เรื่องประเสริฐ ก่อน ก็หมายความว่าสิทธิของผู้ค้าประกัน ตามประมวลกฎหมายแห่งและพาณิชย์ มาตรา 688, มาตรา 689 และมาตรา 690 เท่านั้นที่อาจใช้บังคับกับสิทธิของผู้ค้าประกันในอันที่จะยกข้อต่อสู้ของถูกหนี้ยิ่ง ตามประมวลกฎหมายแห่งและพาณิชย์ มาตรา 694 ได้ไม่ ฉะนั้น เมื่อสิทธิเรียกร้องของการถือสารแห่งประเทศไทยในมูลหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อนั้นขาดความแล้ว นายทวิชัย เอี่ยมท้วม ผู้ค้าประกัน จึงอาจยกข้อต่อสู้ของถูกหนี้ยิ่งกว่าคดีขาดความขึ้นต่อสู้ได้ วินิจฉัยชี้ขาดไม่รับว่าค่า

เสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแห่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาตัดสินชี้ขาด
มติที่ประชุม :- ตัดสินชี้ขาดให้ยุติการดำเนินคดีนี้

3.5 เรื่องชี้ขาดข้อพิพาททางคดีแห่งระหว่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กับ นายทูลทวรัทธิ์ แก้วไสย กับพวก กรณีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขอให้ว่าค่าชดเชย นายทูลทวรัทธิ์ แก้วไสย กับพวก ให้ชดเชยค่าเสียหาย ฐานละเมิด จำนวน 1,384,519.25 บาท พร้อมดอกเบี้ย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า พนักงานของโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 8 (กาญจนบุรี) และโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 2 (ราชบุรี) ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคปฏิบัติงานไม่ถูกต้องตามระเบียบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคหลายประการ กล่าวคือ ในระหว่างที่ นายทูลทวรัทธิ์ แก้วไสย พนักงานช่าง ฝ่ายโยธาและสถาปัตย์ ขณะดำรงตำแหน่งรักษาการในตำแหน่งหัวหน้าแผนกโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีต ที่ 2 (ราชบุรี) และรักษาการแทนหัวหน้าแผนกโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 8 (กาญจนบุรี) ได้กระทำความผิดหลายประการ คือ

กรณีของโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 8 (กาญจนบุรี)

1. นายทูลทวรัทธิ์ แก้วไสย ได้ร่วมกับ นายโสเทศ ประครองวงษ์ พนักงานบัญชีอันดับ 2 และนางเฮวดี เกตewanนท์ พนักงานพิมพ์ดีดระดับ 1 กระทำทุจริตค่านางงานของโรงงานดังกล่าว โดยร่วมกันจัดทำบัญชีค่านางที่ให้แก่คนงานที่ไม่ได้มาปฏิบัติงานในแต่ละงวดค่านาง และคนงานที่ไม่มีตัวตน โดยช่วยกันตั้งชื่อและเซ็นชื่อรับเงินให้ ต่อจากนั้นจึงนำไปขออนุมัติเบิกจ่าย ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2523 ถึง พฤษภาคม 2526 รวมได้เงินไปจากการทุจริตเป็นเงินทั้งสิ้น 133,794.79 บาท

2. นายทูลทวรัทธิ์ แก้วไสย ปฏิบัติงานมีพฤติการณ์ไม่สุจริต และบกพร่องต่อหน้าที่ เป็นเหตุให้เหล็ก พีจี. ขนาด 5 ตารางมิลลิเมตร ขนาดบัญชี จำนวน 50,579 กิโลกรัม และขนาด 4 ตารางมิลลิเมตร เงินบัญชี จำนวน 16,351.50 กิโลกรัม เมื่อนำส่วนที่เกินบัญชีมาหักลบยอดที่ขาดบัญชีแล้ว ยังเหลือขาดบัญชีอีก 34,227.50 กิโลกรัม คิดเป็นเงิน 689,684.12 บาท

3. นายพิทักษ์ ทปะนันทน์ พนักงานช่าง ระดับ 6 ขณะทำหน้าที่ช่างผู้ควบคุมงานที่แผนกโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 8 (กาญจนบุรี) ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง เดือน ธันวาคม 2524 ได้นำเศษเหล็ก พีจี. ออกขายก่อนการอนุมัติหลายครั้ง และในการขายแต่ละครั้ง จะขายมากกว่าจำนวนที่ขออนุมัติทุกครั้ง เงินที่ได้รับจากการขายเศษเหล็ก พีจี. เกินกว่าจำนวนที่ขออนุมัติ นายพิทักษ์ ทปะนันทน์ เก็บไว้เอง และมอบให้เป็นเงินสวัสดิการของแผนกโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 8 (กาญจนบุรี) จากการตรวจสอบหลักฐานปรากฏว่า ในช่วงที่นายพิทักษ์ ทปะนันทน์ ทำหน้าที่ช่างผู้ควบคุมงาน มีการนำเศษเหล็ก พีจี. ออกขายจำนวน 1,080 กิโลกรัม เป็นเงิน 2,268 บาท แต่ไม่มีหลักฐานการส่งเงินที่ขายได้เข้าบัญชีตามระเบียบ

กรณีของโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 2 (ราชบุรี)

1. นายทูลทวรัทธิ์ แก้วไสย ได้ร่วมกับ นางศิริวรรณ งามขำ พนักงานบัญชีอันดับ 3 และนางธนวรรณ สุกระสร กระทำทุจริตเบิกค่านางงานของโรงงานดังกล่าวโดยร่วมกันจัดทำบัญชีค่านางที่ให้แก่คนงานที่ไม่ได้มาปฏิบัติงานในแต่ละงวดค่านาง และคนงานที่ไม่มีตัวตน โดยช่วยกันตั้งชื่อและเซ็นชื่อรับเงินให้ ต่อจากนั้นจึงนำไปขออนุมัติเบิกจ่ายต่อไป ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2525 ถึง สิงหาคม 2525 รวมได้เงินไปจากการทุจริต เป็นเงินทั้งสิ้น 26,863.84 บาท

2. นายทูลทวรัทธ์ แก้วไสย, นายสุชาติ เหมือนพันธุ์ และนายพิทักษ์ ทปะนันทน์ ปฏิบัติงาน รมิพฤติการฉัไม่สุจริต และบกพร่องค่อหน้าที เป็นเหตุให้เหล็ก ทีจี.ขนาด 5 ตารางมิลลิเมตร ขนาดบัญชี จำนวน 23,613 กิโลกรัม และขนาด 4 ตารางมิลลิเมตร เกินบัญชี จำนวน 2,897 กิโลกรัม คิดเป็นเงิน 534,176.50 บาท

3. นายสุชาติ เหมือนพันธุ์ ได้เบิกค่าเช่าบ้านเลขที่ 400/65 ถนนเทศบาลรังรักษ์เหนือ เขต บางเขน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเช่าจาก นายอริก กระจ่าง สำหรับเดือนสิงหาคม 2523 จำนวนเงิน 1,556 บาท เป็นเท็จ เนื่องจากขณะเบิกค่าเช่า นายสุชาติ เหมือนพันธุ์ ไม่ได้เช่าและอยู่อาศัยในบ้านดังกล่าว

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีพนักงานของโรงงานผลิต ก๊าซคอนกรีต 8 (กาญจนบุรี) มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดในหลายกรณีซึ่งเกี่ยวข้องกับโรงงานผลิตก๊าซคอนกรีต ที่ 2 (ราชบุรี) ผลการสอบสวนเห็นว่า นายทูลทวรัทธ์ แก้วไสย กับพวก ได้ร่วมกันกระทำความผิดและต้องชดใช้ ค่าเสียหายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และได้มีการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่พนักงานดังกล่าวไปส่วนหนึ่งแล้ว แต่ไม่ได้มีการดำเนินคดีในส่วนอาญาแต่อย่างใด ต่อมา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงได้มีหนังสือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ที่ มท-53242-4-20768 ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2541 ถึงอธิการสูงสุด ขอความร่วมมือจัดพนักงานอัยการเพื่อ ดำเนินคดีกับนายทูลทวรัทธ์ แก้วไสยกับพวก กรณีละเมิด, ขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 1,384,519.25 บาท พร้อมดอกเบี้ย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กรณีที่เกี่ยวข้องกับโรงงานผลิตก๊าซคอนกรีตที่ 8 จังหวัดกาญจนบุรี

1.1 นายทูลทวรัทธ์ แก้วไสย, นายโสฬส ประครองวงษ์ และ นางเฮวดี เกษะวานนท์ ร่วมกันและแทนกันรับผิดชอบชดใช้ค่าแรงคนงานที่เบิกจ่ายโดยมิชอบ จำนวนเงิน 133,794.79 บาท และให้ นายทูลทวรัทธ์ แก้วไสย รับผิดชอบชดใช้กรณีค่าเหล็ก ทีจี. ขนาดบัญชี จำนวนเงิน 689,684.12 บาท

1.2 นายพิทักษ์ ทปะนันทน์ รับผิดชอบชดใช้กรณีค่าเศษเหล็ก ทีจี. ที่ขายโดยไม่ส่งเงินเข้า บัญชี จำนวนเงิน 2,268 บาท

2. กรณีที่เกี่ยวข้องกับโรงงานผลิตก๊าซคอนกรีตที่ 2 จังหวัดราชบุรี

2.1 นายทูลทวรัทธ์ แก้วไสย รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย กรณีเบิกค่าแรงเท็จ จำนวนเงิน 26,863.84 บาท และกรณีเหล็ก ทีจี. ขนาดบัญชี จำนวนเงิน 534,176.50 บาท รวมเป็นเงิน 561,040.34 บาท

2.2 นายสุชาติ เหมือนพันธุ์ รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายกรณีเบิกค่าเช่าบ้านเท็จจำนวนเงิน 1,556 บาท และหากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเรียกร้องค่าเสียหายกรณีเหล็ก ทีจี. ขนาดบัญชีจาก นายทูลทวรัทธ์ แก้วไสย จำนวนเงิน 534,176.50 บาท ไม่ได้ ให้ นายสุชาติ เหมือนพันธุ์ ร่วมกันและแทนกันกับนายพิทักษ์ ทปะนันทน์ รับผิดชอบชดใช้แทน

2.3 นางสาววิวรรณ งามจำ หรือนางธนวรรณ สุกระสร รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายกรณีเบิก ค่าแรงงานคนงานรายวัน จำนวนเงิน 26,863.84 บาท หากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่สามารถเรียกร้องเอาจากนาย ทูลทวรัทธ์ แก้วไสย ได้

รวมจำนวนเงินค่าเสียหายที่นายพุทธทรัพย์ แก้วไชย กับพวก ต้องร่วมกันชดใช้ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นเงินทั้งสิ้น 1,384,519.25 บาท

พนักงานอัยการสำนักงานคดีแพ่ง ได้พิจารณาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ ในคดีแล้ว เห็นว่าสามารถแยกพิจารณาเป็นประเด็นตามรูปคดีได้ดังนี้

1. การกระทำความผิดในโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 8 (กาญจนบุรี) มีประเด็นกระทำผิดดังนี้

- 1.1 การเบิกค่าแรงเป็นเท็จ
- 1.2 การนำวัสดุก่อสร้างไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
- 1.3 การนำเศษเหล็ก พืจี. ไปขายโดยไม่ชอบด้วยระเบียบ
- 1.4 การจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์จากงบบัณฑิตศึกษาใช้งานโดยไม่ชอบด้วยระเบียบ
- 1.5 เหล็ก พืจี. ขาดบัญชี

ข้อเท็จจริงกรณีการกระทำความผิดในโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 8 (กาญจนบุรี) รับฟังได้ว่า

1. การเบิกค่าแรงอันเป็นเท็จ การทุจริตดังกล่าวได้กระทำขึ้นตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2523 ถึง พฤษภาคม 2526 เป็นเงินรวม 133,794.79 บาท นับระยะเวลาถึงวันที่สำนักงานอัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 เป็นเวลาประมาณ 15 - 18 ปี

2. การนำวัสดุก่อสร้างไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว การกระทำดังกล่าวเกิดขึ้นประมาณปี พ.ศ. 2525 ไม่สามารถระบุปริมาณเหล็ก พืจี. และวัสดุอุปกรณ์ว่า ถูกนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวมากน้อยเพียงใด ไม่สามารถระบุค่าเสียหายได้ นับเวลาจนถึงวันที่สำนักงานอัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 เป็นเวลาประมาณ 16 ปี

3. การนำเศษเหล็ก พืจี. ไปขายโดยไม่ชอบด้วยระเบียบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ไม่นำเงินส่ง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เหตุเกิดในระหว่างปี พ.ศ. 2524 - 2525 นับระยะเวลาจนถึงวันที่สำนักงานอัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 เป็นเวลาประมาณ 17 - 18 ปี

4. การจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ จากงบบัณฑิตศึกษาใช้งานโดยไม่ชอบด้วยระเบียบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เหตุเกิดในปี พ.ศ. 2525 นับเวลาถึงวันที่สำนักงานอัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 เป็นเวลาประมาณ 16 ปี

5. เหล็ก พืจี. ขาดบัญชี ช่วงเวลาที่เหล็ก พืจี. ขาดบัญชี เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ 6 มกราคม 2525 ถึง วันที่ 20 เมษายน 2526 นับเวลาถึงวันที่สำนักงานอัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 เป็นเวลาประมาณ 15 - 16 ปี

ปัญหาที่ต้องพิจารณาในประเด็นการกระทำความผิดทั้ง 5 กรณีดังกล่าว จึงมีว่า คดีขาดอายุความ หรือไม่ จึงพิจารณาแล้วเห็นว่า สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายในมูลละเมิดนั้น มีอายุความ 1 ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปี นับแต่วันทำละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 วรรคแรก

ในกรณีนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แล้วตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2536 ตามคำตั้งที่ ว. 165 / 136 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2536 เรื่อง ลงโทษไล่ออกจากงาน ปลดออกจากงาน และหักเงินเดือนพนักงาน เมื่อนับระยะเวลาจนถึงวันที่สำนักงานอัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 จึงเกินกว่า 1 ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และเกินกว่า 10 ปี นับแต่วันทำละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 บรรทัด ดังนั้น การกระทำความผิดทั้ง 5 กรณี จึงขาดอายุความฟ้องร้องแล้วในมูลละเมิด

อย่างไรก็ตาม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 บรรทัดสอง กำหนดว่า ถ้าสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิดมีโทษตามกฎหมายลักษณะอาญาและมีกำหนดอายุความอาญาสูงกว่าให้ใช้อายุความอาญาที่ต่ำกว่านั้นมาใช้บังคับ

จึงต้องพิจารณาว่าแต่ละประเด็น การกระทำของผู้ถูกกล่าวหา เป็นความผิดอาญาที่จะนำอายุความอาญาที่ต่ำกว่ามาใช้บังคับได้หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า ในประเด็น (1) เรื่องการเบียดค่าแรงเท็จ (2) เรื่องการนำวัตถุอันตรายไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว (3) เรื่องการนำสมเพลัก พืชมิ่ง ไปขายโดยไม่ชอบด้วยระเบียบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การกระทำทั้งสามกรณีอาจเป็นความผิดทางอาญาในข้อปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทำให้เกิดความเสียหายแก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2502 ซึ่งมีโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี จึงมีอายุความอาญาสิบห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 (2) แต่การกระทำในประเด็น (1) (2) และ (3) เกิดเหตุมาแล้ว 15 - 18 ปี , 16 ปี และ 16-17 ปี ตามลำดับ ดังนั้น แม้จะใช้อายุความอาญาที่ต่ำกว่า คดีก็ขาดอายุความแล้ว

ในประเด็น (4) เรื่องการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์จากงบเบ็ดเตล็ดมาใช้งานไม่ชอบด้วยระเบียบ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าความ เหตุเกิดประมาณ ปี พ.ศ.2525 เป็นเวลากว่า 16 ปี จึงขาดอายุความ

ในประเด็น (5) เรื่องหลัก พืชมิ่งขาดบัญชี การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาอาจเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502 มาตรา 4 มาตรา 8 ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึง 20 ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต จึงมีอายุความทางอาญา 20 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95(3) ในประเด็นนี้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมิได้ร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญากับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดไว้แต่อย่างใด จึงไม่อาจวินิจฉัยได้ว่า การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดอาญาหรือไม่ และมีหลักฐานที่สามารถลงโทษได้หรือไม่ กรณีจึงไม่อาจนำอายุความอาญาที่ต่ำกว่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 บรรทัดสอง มาใช้บังคับได้เช่นกัน คดีจึงขาดอายุความแล้ว

นอกจากนี้ หากฟ้องร้องเป็นคดีแรงงานโดยอาศัยเหตุที่บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดปฏิบัติผิดข้อตกลงในสัญญาจ้างแรงงาน และก่อให้เกิดความเสียหายเกี่ยวกับสัญญาจ้างแรงงาน ก็มีอายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/30 ดังนั้น คดีในประเด็นทั้ง 5 กรณี ดังกล่าวข้างต้น ก็ขาดอายุความฟ้องร้องคดีแรงงานแล้วเช่นกัน

2. การกระทำความผิดในโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 2 (ราชบุรี) มีประเด็นการกระทำผิดดังนี้

2.1 การเบียดค่าเช่าบ้านเท็จ

2.2 การเบียดค่าแรงเท็จ

2.3 การจัดซื้อไม่ชอบด้วยระเบียบ

2.4 เหล็ก พืช. ขาคับบุรี

ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานในกรณีที่มีการกระทำความผิดในโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 2

(ภาพ) รับฟังได้ว่า

1. การเบิกค่าเช่าบ้านทั้ง เหตุเกิดเมื่อเดือนสิงหาคม 2533 และเดือนกันยายน 2533 นับถึงวันที่ สำนักงานอัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 เป็นเวลาประมาณ 8 ปี

2. การเบิกค่าแรงเหวี่ยง เหตุเกิดตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2525 ถึงเดือนสิงหาคม 2525 นับถึงวันที่ สำนักงานอัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 เป็นเวลาประมาณ 16 ปี

3. การจัดซื้อโดยไม่ชอบด้วยระเบียบ เหตุเกิดเมื่อเดือนสิงหาคม 2525 และเดือนพฤศจิกายน 2525 นับถึงวันที่ สำนักงานอัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 เป็นเวลาประมาณ 16 ปี

4. เหล็ก พืช. ขาคับบุรี เหตุเกิดระหว่างปี พ.ศ.2525 ถึงวันที่ 11 มิถุนายน 2526 นับถึงวันที่ สำนักงานอัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 เป็นเวลา 16 ปีเศษ

ปัญหาที่ต้องพิจารณาในประเด็นทั้ง 4 กรณี มีว่าคดีขาดอายุความฟ้องร้องแล้วหรือไม่ พิจารณา แล้วเห็นว่า ถ้าสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้นมิขาดอายุความ 1 ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวผู้จะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้น 10 ปี นับแต่วันกระทำการละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา 448 วรรคแรก

คดีนี้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาครู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะต้องชดเชยค่าเสียหายแล้วตั้งแต่เมื่อมีคำสั่ง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ที่ ว.165/2536 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2536 นับระยะเวลาที่มีคำสั่งจนถึงวันที่ สำนักงาน อัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 จึงเกินกว่า 1 ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวผู้จะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน และเมื่อนับระยะเวลาจากวันทำการละเมิดประมาณปี พ.ศ.2523 - 2526 ถึง วันที่สำนักงานอัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 ก็เกินกว่า 10 ปี แล้วเช่นกัน ดังนั้น การกระทำความผิดในประเด็นทั้ง 4 กรณี ดังกล่าว จึงขาดอายุความฟ้องร้องในมูลละเมิดเรียกค่าเสียหาย ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 วรรคแรก

อย่างไรก็ตาม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 วรรคสอง กำหนดว่า ถ้าสิทธิ เรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิดมิโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา และมีกำหนดอายุความยาวกว่า ให้ใช้ อายุความอาญาที่ยาวกว่านั้นมาบังคับ

จึงต้องพิจารณาว่าแต่ละประเด็น การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดอาญาที่จะนำอายุความ ที่ยาวกว่ามาใช้บังคับได้หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่าในประเด็นที่ (1) เรื่องการเบิกค่าเช่าบ้านทั้ง ซึ่งเป็นการ กระทำของนายสุชาติ เหมือนพันธุ์ อาจเป็นความผิดอาญาในข้อหาปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทำให้เกิดความเสียหาย แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตามมาตรา 97 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมีโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี จึงมีอาช ุความอาญา 15 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95(2) แต่การกระทำความผิดดังกล่าว เกิดเหตุมาแล้วประมาณ 8 ปี จึงยังไม่ขาดอายุความ ตามมาตราที่จะคำนินคดีได้ ในประเด็น (2) เรื่องการเบิกค่าแรงเหวี่ยงและในประเด็น (3) เรื่อง

ชงักซื้อโคขไม่ชอบด้วยระเบียบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การกระทำทั้งสองกรณีอาจเป็นความผิดอาญาในข้อ
 ฎบัญญัติหน้าที่โคขทุจริต ทำให้เกิดความเสียหายแก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติว่า
 ในความรับผิดชอบของพนักงานในองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2502 ซึ่งมีโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี จึงมี
 ความอาญา 15 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95(2) แต่การกระทำในประเด็น (2) และ (3) เกิดเหตุ
 ราวประมาณ 16 ปี ดังนั้น แม้จะใช้อายุความอาญาที่ต่ำกว่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448
 วรรคสอง ก็ถึงขาดอายุความแล้ว ในประเด็น (4) เรื่องหลัก ที่ซี. ขาดบัญชี การกระทำอาจเป็นความผิดตาม
 ราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบของพนักงานในองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502 มาตรา 5 และ
 มาตรา 8 ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึง 20 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95(3) อย่างไรก็ตามใน
 ประเด็นนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมิได้ร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญากับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการ
 ระทำการผิดไว้แต่ประการใด จึงไม่อาจวินิจฉัยได้ว่า การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดอาญาหรือไม่ และไม่มี
 หลักฐานที่สามารถจะลงโทษได้ กรณีจึงไม่อาจนำอาชญากรรมทางอาญาที่ต่ำกว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
 พาณิชย์ มาตรา 448 วรรคสอง มาใช้บังคับได้ จึงได้มีหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส (สผท.2) 0004/375
 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2542 แจ้งฐานะคดีให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทราบ

ต่อมา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้มีหนังสือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ที่ 5324.2/26480 ลงวันที่ 7
 ธันวาคม 2542 ถึงอัยการสูงสุดแจ้งว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพิจารณาแล้วเห็นว่าอาชญากรรมที่องค์การแห่งเป็น
 ปัญหาข้อกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/29 บัญญัติว่า “เมื่อไม่ได้ชดเชยความ
 ึ่งเป็นข้อต่อสู้ศาลจะอ้างเอาอาชญากรรมมาเป็นเหตุยกฟ้องไม่ได้” เมื่อการระทำการผิดที่โรงงานผลิต
 คอนกรีตที่ 8 (กาญจนบุรี) และที่โรงงานผลิตคอนกรีตที่ 2 (ราชบุรี) เป็นเรื่องพนักงานปฏิบัติหน้าที่
 โดยทุจริตผิดข้อตกลงในสัญญาจ้างแรงงาน ทำให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้รับความเสียหาย ดังนั้น การไฟฟ้า
 ส่วนภูมิภาคจึงมีความประสงค์ขอให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาดำเนินคดีเรียกค่าเสียหาย จากนายสุทธทรัพย์
 สวัสดิ์ กับพวก ฐานผิดสัญญาจ้างแรงงานต่อไป ซึ่งแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการ

อริบคืออัยการฝ่ายคดีแพ่งจึงได้เสนอเรื่องไปยังอัยการสูงสุดเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดตามระเบียบสำนัก
 ฎอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2538 ข้อ 24 วรรคสอง

อัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้มีปัญหาที่ต้องพิจารณาว่าคดีขาดอายุความที่ฟ้องหรือไม่
 ึ่งสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายในมูลละเมิดนั้น มีอายุความ 1 ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะต้อง
 ไรค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปี นับแต่วันทำละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448
 วรรคแรก

คดีนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาครู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แล้ว ตั้งแต่วันที่
 ี่ 9 ธันวาคม 2536 ตามคำสั่งที่ ว. 165/136 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2536 เรื่อง ลงโทษไล่ออกจากงาน ปลด
 อกจากงาน และหักเงินเดือนพนักงาน เมื่อนับระยะเวลาจนถึงวันที่สำนักงานอัยการสูงสุดรับเรื่องไว้พิจารณา
 ี่เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2541 จึงเกินกว่า 1 ปี นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะต้องชดใช้ค่าสินไหม
 ทดแทน และเกินกว่า 10 ปี นับแต่วันทำละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 วรรคแรก ดัง
 นั้น การระทำการผิดทั้งกรณีที่เกี่ยวข้องกับโรงงานผลิตกัณฑ์คอนกรีตที่ 8 จังหวัดกาญจนบุรี และกรณีที่เกี่ยวข้องกับ

โรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 2 จังหวัดราชบุรี จึงขาดอายุความที่ฟ้องแล้วในมูลละเมิด ยกเว้นกรณีที่น่าขงสุชาติ เหมือนพันธุ์ เบิกค่าเช่าบ้านไปโดยไม่มีสิทธิเท่านั้นที่ยังไม่ขาดอายุความ

อย่างไรก็ตาม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 วรรคสอง กำหนดว่า ถ้าสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิดมิใช่ตามกฎหมายลักษณะอาญา และมีกำหนดอายุความอาญาต่ำกว่า ให้ใช้อายุความอาญาที่ต่ำกว่านั้นมาบังคับ

พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีการกระทำความผิดเกี่ยวกับโรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่ 8 จังหวัดกาญจนบุรี ในประเด็น (1) เรื่องการเบียดบังทรัพย์ (2) เรื่องการนำวัสดุก่อสร้างไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว (3) เรื่องการนำเศษเหล็ก ที่เจ. ไปขายโดยไม่ชอบด้วยระเบียบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การกระทำทั้งสามกรณีอาจเป็นความผิดทางอาญาในข้อหาปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทำให้เกิดความเสียหายแก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2502 ซึ่งมีโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี จึงมีอายุความอาญา 15 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 (2) แต่การกระทำในประเด็น (1)(2) และ (3) เกิดเหตุมาแล้ว 15 - 18 ปี, 16 ปี และ 16 - 17 ปี ตามลำดับ ดังนั้น แม้จะใช้อายุความอาญาที่ต่ำกว่า คดีก็ขาดอายุความแล้ว

ในประเด็น (4) เรื่องการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์จากงบเบ็ดเตล็ดมาใช้งานไม่ชอบด้วยระเบียบ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าความ เหตุเกิดประมาณ ปี พ.ศ.2525 เป็นเวลากว่า 16 ปี จึงขาดอายุความ

ในประเด็น (5) เรื่องเหล็ก ที่เจ.ขาดบัญชี การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาอาจเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2502 มาตรา 4 และมาตรา 8 ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึง 20 ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต จึงมีอายุความทางอาญา 20 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95(3) ในประเด็นนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมิได้ร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญากับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดไว้แต่อย่างใด และตามพยานหลักฐาน ไม่พอวินิจฉัยได้ว่าการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดอาญา กรณีจึงไม่อาจนำอายุความอาญาที่ต่ำกว่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 วรรคสอง มาบังคับได้เช่นกัน คดีจึงขาดอายุความแล้ว

ส่วนการกระทำความผิดเกี่ยวกับโรงงานผลิตภัณฑ์ที่ 2 จังหวัดราชบุรี จะเห็นว่าในประเด็นที่ (1) กรณีที่น่าขงสุชาติ เหมือนพันธุ์ เบิกค่าเช่าบ้านโดยไม่มีสิทธิ จำนวน 1,556 บาทนั้น เป็นเรื่องการใช้สิทธิคิดค่าเช่าสิ่งทรัพย์สิ่งของของคน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 ไม่มีกำหนดอายุความ จึงสามารถดำเนินคดีได้ แต่เนื่องจากค่าเช่าบ้านที่น่าขงสุชาติ เหมือนพันธุ์ เบิกไปโดยไม่มีสิทธินั้นมีจำนวนเพียงเล็กน้อย ย่อมไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี จึงไม่รับว่าค้างให้เช่นกัน ในประเด็นที่ (2) เรื่องการเบียดบังทรัพย์ และในประเด็น (3) เรื่องการจัดซื้อโดยไม่ชอบด้วยระเบียบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การกระทำทั้งสองกรณีอาจเป็นความผิดอาญาในข้อหาปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทำให้เกิดความเสียหายแก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2502 ซึ่งมีโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี จึงมีอายุความอาญา 15 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95(2) แต่การกระทำในประเด็น (2) และ (3) เกิดเหตุมาแล้วประมาณ 16 ปี ดังนั้น แม้จะใช้อายุความอาญาที่ต่ำกว่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและ

พาณิชย์ มาตรา 448 วรรคสอง คดีก็ขาดอายุความแล้ว ในประเด็น (4) เรื่องหลัก พีซี. ขาดบัญชี การกระทำอาชญา เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบของพนักงานในองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2502 มาตรา 5 และ มาตรา 8 ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึง 20 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95(3) ใน ประเด็นนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมิได้ร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญากับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการ กระทำความผิดไว้แต่ประการใด และตามพยานหลักฐานไม่พอวินิจฉัยได้ว่า การกระทำความผิดเป็นความผิด อาญา กรณีจึงไม่อาจนำอาชญาทางอาญาที่อาวกว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 วรรค สองมาใช้บังคับได้ คดีจึงขาดอายุความแล้ว

นอกจากนี้ หากฟ้องร้องเป็นคดีแรงงานโดยอาศัยเหตุที่บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ปฏิบัติผิดข้อตกลงในสัญญาจ้างแรงงาน และก่อให้เกิดความเสียหายเกี่ยวกับสัญญาจ้างแรงงาน ก็มีอาชญาความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/30 ดังนี้ คดีในประเด็นทั้งกรณีดังกล่าวข้างต้นก็ขาดอายุความ ฟ้องร้องคดีแรงงานแล้วเช่นกัน

เสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาตัดสินชี้ขาด

มติที่ประชุม :- ตัววินิจฉัยให้ยุติการดำเนินคดีนี้ เนื่องจากคดีขาดอายุความแล้ว

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

กำหนดนัดประชุม ครั้งที่ 3 / 2546 ที่ประชุมมีมติให้มีการประชุมครั้งที่ 3 / 2546 ในวันอังคารที่ 27 พฤษภาคม 2546 เวลาประมาณ 09.00 นาฬิกา ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม

ปิดประชุมเวลา 18.00 นาฬิกา

(นายธีระวุฒิ ทราหมหันธ์)

ผู้ช่วยโฆษกงานการประชุม

(นายคำรณ ธรรมฐวดี)

ผู้ตรวจราชการการประชุม

(นางศรณิดา พรหมพิลาธร)

ผู้ช่วยโฆษกงานการประชุม

(นายสุลตังห์ วสันตสิงห์)

ผู้ตรวจราชการการประชุม

ด่วนที่สุด

ที่ กค.0406.3/ 13616

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

14 สิงหาคม 2546

เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ นร 0504/9665 ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2546
สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0608/212 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542
2. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0502/ว.177 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2535

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางปฏิบัติของกระทรวงการคลังที่ให้ส่วนราชการฟ้องคดีแม้ว่าคดีนั้นจะขาดอายุความแล้ว และการให้ส่วนราชการอุทธรณ์หรือฎีกาในคดีที่ศาลพิจารณาให้ส่วนราชการแพ้คดีหรือชนะคดีไม่เต็มตามฟ้องไปก่อนทุกเรื่อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วขอเรียน ดังนี้

1. การให้ส่วนราชการดำเนินคดีในคดีที่ขาดอายุความฟ้องร้องแล้ว

ตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มาตรา 10 กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่ดูแลการเงินการคลังแผ่นดินและตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบทบัญญัติการปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ข้อ 17 กำหนดให้กระทรวงการคลังทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบดังกล่าวมีเจตนารมณ์ให้กระทรวงการคลังทำหน้าที่ในการรักษาประโยชน์ด้านการเงินการคลังของราชการรวมถึงการดำเนินการเพื่อให้ได้รับการชดเชยค่าเสียหายจากเอกชนและเจ้าหน้าที่ ดังนั้น คดีที่ส่วนราชการไม่สามารถฟ้องคดี เนื่องจากขาดอายุความฟ้องร้องตามกฎหมายมีผลให้ทางราชการไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องให้บุคคลหรือนิติบุคคลชำระค่าเสียหายได้

เป็นกรณี...

เป็นกรณีที่ทางราชการได้รับความเสียหาย ส่วนราชการต้องทำการสอบสวนหาตัวเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบจากการทำให้คดีขาดอายุความ ซึ่งในเรื่องนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ที่ นร 0606/212 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542 (สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) ตอบข้อหารือกรณีที่มีสิทธิเรียกร้องให้ผู้กระทำละเมิดชดเชยค่าสินไหมทดแทนจะขาดอายุความ ส่วนราชการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการฟ้องคดีต่อศาล หากพนักงานอัยการแจ้งฐานะคดีว่าคดีขาดอายุความแล้วก็ต้องยืนยันความประสงค์ให้มีการฟ้องคดีต่อไป เนื่องจากศาลไม่อาจอ้างอายุความขึ้นเป็นเหตุยกฟ้องได้ หากคู่ความมิได้ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา 193/29 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่กำหนดว่า "เมื่อมิได้ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ ศาลจะอ้างเอาอายุความมาเป็นเหตุยกฟ้องไม่ได้" ด้วยเหตุผลดังกล่าว แม้คดีขาดอายุความฟ้องร้องแล้ว จึงยังคงให้ส่วนราชการยืนยันการฟ้องคดีต่อพนักงานอัยการ ทั้งนี้ เพราะความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่กรณีทำให้คดีขาดอายุความ จะต้องเป็นกรณีที่มีข้อยุติว่าคดีขาดอายุความ และการพิจารณาว่าคดีขาดอายุความหรือไม่ เป็นหน้าที่ของศาลเป็นผู้พิจารณาชี้ขาด กรณีเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายโดยมิได้มุ่งที่จะเอารัดเอาเปรียบเอกชนแต่อย่างใด และเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาคดีขาดอายุความ กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นพ้องตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแห่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ควรเร่งรัดให้ส่วนราชการรับส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุด ก่อนคดีจะขาดอายุความ

2. การให้ส่วนราชการอุทธรณ์หรือฎีกาในคดีที่จำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทไม่ต้องห้ามอุทธรณ์หรือฎีกาในข้อเท็จจริง ซึ่งศาลพิพากษาให้ส่วนราชการแพ้คดีหรือชนะคดีไม่ได้ตามฟ้อง ให้ส่วนราชการอุทธรณ์หรือฎีกาไปก่อนทุกเรื่องแล้ว รายงานให้กระทรวงการคลังทราบ หากกระทรวงการคลังเห็นสมควรยุติได้ จะแจ้งให้ถอนอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไป ตามหนังสือ ที่ กค 0502/ว.177 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2535 (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2) นั้น

ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้นปัจจุบันคดีที่จะอุทธรณ์หรือฎีกาได้จะต้องเป็นคดีที่มีทุนทรัพย์ตั้งแต่ห้าหมื่นบาทขึ้นไปในการอุทธรณ์ และตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไปในการฎีกา ซึ่งเป็นการกำหนดตามกฎหมายที่จำกัดทุนทรัพย์ของคดีที่จะอุทธรณ์หรือฎีกาในระดับหนึ่ง แต่ปัจจุบันทุนทรัพย์ในการฟ้องคดีเพิ่มสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ ทำให้คดีที่มีการฟ้องร้องไม่ต้องห้ามอุทธรณ์หรือฎีกาเป็นจำนวนมากขึ้น กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า การให้ส่วนราชการอุทธรณ์หรือฎีกาในคดีที่ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์หรือฎีกาไปก่อนทุกเรื่องเป็นการเพิ่มภาระการดำเนินคดีต่อพนักงานอัยการและศาล เห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การอุทธรณ์หรือฎีกาของส่วนราชการใหม่โดยขณะนี้กรมบัญชีกลางกำลังรวบรวมและ

ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการฟ้องคดีของส่วนราชการและคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การอุทธรณ์ฎีกาที่ควรอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไป หรือให้ส่วนราชการใช้ดุลพินิจในการอุทธรณ์หรือฎีกาหรือไม่ก็ได้ โดยพิจารณาตามเหตุผลของพนักงานอัยการเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติให้แก่ส่วนราชการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอกณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยเอก

(สุชาติ เชาว์วิศิษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

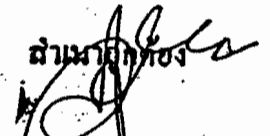
กรมบัญชีกลาง

สำนักความรับผิดชอบทางแพ่ง

กลุ่มพัฒนาและบริหารงานละเมิดและแพ่ง

โทร.0-2271-3135

ผู้อำนวยการ

(จ่าเอกชัชพล ภูตังลงม)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

ที่ นร 0606/ 241

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
อาคารเอ็กซิม วันที่ 22
ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400

14 สิงหาคม 2542

เรื่อง หรือแนวทางพิจารณาเรื่องอายุความ

เรียน อธิบดีกรมบัญชีกลาง

อ้างถึง (1) หนังสือกรมบัญชีกลาง ตัวนมาท ที่ กค 0526.6/4410

ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2541

(2) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0606/42

ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2542

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง อำนาจของกระทรวงการคลังในการตรวจบัญชี
เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในความรับผิดชอบทางละเมิดที่ขาดอายุความ

ตามหนังสือที่อ้างถึง (1) กรมบัญชีกลางขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ให้ความเห็นในข้อหารือ เรื่อง แนวทางพิจารณาเรื่องอายุความ กรณีอดีตผู้บัญชาการเรือนจำกลาง
บางขวางมีพฤติการณ์ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ยกยอทรัพย์สินของทางราชการไปเป็น
ประโยชน์ส่วนตัว และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือที่อ้างถึง (2) ขอให้กรมบัญชี
กลางจัดตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ)ได้พิจารณา
ประเด็นข้อหารือดังกล่าวแล้ว เห็นว่า กระทรวงการคลัง(คณะกรรมการพิจารณาความรับผิด
ทางแพ่ง) ชอบที่จะตรวจพิจารณารายงานความรับผิดชอบทางละเมิดของกรมราชทัณฑ์ เพื่อให้ทราบถึง
ความเสียหายที่เกิดขึ้นและผู้ที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน แม้ว่าปัจจุบันมูลละเมิดที่เกิดขึ้น
พ้นสิบปีแล้วก็ตาม และกรมราชทัณฑ์ต้องส่งเรื่องให้พนักงานอัยการฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้

เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชัดแจ้งว่าสินไหมทดแทน และต้องยืนยันให้มีการฟ้องคดีดังกล่าวด้วย
นอกจากนั้นเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏแน่ชัดว่าสิทธิเรียกร้องให้ผู้กระทำละเมิดชัดแจ้งว่าสินไหมทดแทน
ขาดอายุความแล้ว กรมราชทัณฑ์ก็สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิด
ทางละเมิด เพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดในกรณีที่ทำให้คดีขาดอายุความและดำเนินการทั้งทางวินัย
และทางแพ่งกับผู้นั้นต่อไปได้ โดยไม่ต้องรอให้ศาลมีคำพิพากษาว่าคดีขาดอายุความก่อน
แต่อย่างใด ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้นำมาพร้อมหนังสือนี้ และใน
การพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงการคลัง(กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย(กรม
ราชทัณฑ์)เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณา
ไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอังกษราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองพัฒนารูปแบบบริหารราชการทางปกครอง

โทร. 6172095

โทรสาร 2713855

บันทึก

เรื่อง อำนาจของกระทรวงการคลังในการตรวจพิจารณาสิทธิเรียกร้อง
ค่าสินไหมทดแทนในความรับผิดชอบทางละเมิดที่ขาดอายุความ

กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กค 0526.6/4410 ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2541 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือในปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติ
ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งมีข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า กรมราชทัณฑ์
ได้มีคำสั่งที่ 29/2532 ลงวันที่ 25 มกราคม 2532 แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและหาตัว
ผู้รับผิดชอบทางแพ่ง กรณีมีผู้ร้องเรียนกล่าวโทษนายตรีส ฒ ตะกั่วทุ่ง และนายสวัสดิ์ สรรเสริญ
ซึ่งทั้งสองเป็นอดีตผู้บัญชาการเรือนจำกลางบางขวางว่า ในระหว่างเดือนตุลาคม 2525 ถึงเดือน
กันยายน 2528 มีเหตุการณ์ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ยกยอกทรัพย์สินของทางราชการไปเป็น
ประโยชน์ส่วนตัว ผลการดำเนินการสอบสวนอธิบดีกรมราชทัณฑ์เห็นควรยุติเรื่องทั้งโทษทางวินัย
และความรับผิดในทางแพ่งแล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา กระทรวงมหาดไทย
พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่กรมราชทัณฑ์สั่งให้ยุติเรื่องโดยไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
ทางวินัยและสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่งหรือฟ้องคดีแพ่งน่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต่อมา
กรมราชทัณฑ์จึงได้มีคำสั่งที่ 382/2536 ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2536 แต่งตั้งคณะกรรมการสอบ
ข้อเท็จจริงและหาตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่งในกรณีดังกล่าวอีกครั้ง และอธิบดีกรมราชทัณฑ์ได้มี
คำวินิจฉัยเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2537 ให้นายสวัสดิ์ สรรเสริญ และพวกรับผิดชอบในความ
เสียหายที่เกิดขึ้น และรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจพิจารณา

กระทรวงการคลัง(กรมบัญชีกลาง)ตรวจพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อวินิจฉัยผู้รับผิด
ทางแพ่งของกรมราชทัณฑ์น่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอายุความ เนื่องจากเหตุเกิดในช่วงเวลา
ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2525 ถึงเดือนกันยายน 2528 ซึ่งอายุความเกินสิบปีแล้ว จึงขอหารือว่า

1. ในกรณีที่ศาลยังไม่มีความเห็นว่าคดีขาดอายุความ กระทรวงการคลังสามารถ
พิจารณาว่าคดีนั้นขาดอายุความแล้วได้หรือไม่

2. กรณีต้องรอให้ศาลสั่งว่าคดีขาดอายุความก่อน เนื่องจากปัจจุบันสำนักงาน
อัยการสูงสุดไม่รับฟ้องคดีให้ส่วนราชการรหาเห็นว่าคดีขาดอายุความ การเรียกให้เจ้าหน้าที่
ผู้กระทำผิดขาดอายุความรับผิดชอบชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นจะกระทำได้หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็น
ข้อหาดังกล่าว โดยฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงการคลัง(กรมบัญชีกลาง) และผู้แทน
กระทรวงมหาดไทย(กรมราชทัณฑ์) แล้วมีความเห็นดังนี้

1. กรณีตามที่หาหรือเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า มูลละเมิดเกิดขึ้นระหว่างเดือน ตุลาคม 2525 ถึงเดือนกันยายน 2528 ซึ่งในปัจจุบันพ้นสิบปีแล้ว ทำให้สิทธิเรียกร้องให้ผู้กระทำ ละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนขาดอายุความตามมาตรา 448⁽¹⁾ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมาย แห่งและพาณิชย์แล้ว ดังนั้น กระทรวงการคลัง(คณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง) ก็รอบที่จะพิจารณาได้ว่าคดีขาดอายุความแล้วหรือไม่ แต่อย่างไรก็ตาม กระทรวงการคลังยังจะ ต้องตรวจพิจารณารายงานความรับผิดทางละเมิดของกรมราชทัณฑ์ให้เสร็จสิ้น เพื่อให้ทราบถึง ความเสียหายที่เกิดขึ้นและผู้ที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อไปตามข้อ 17 วรรคสาม⁽²⁾ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่า ด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. กรณีที่กระทรวงการคลังมีความเห็นว่า ผู้กระทำละเมิดต้องชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนในความเสียหายที่เกิดขึ้นและถึงแม้สิทธิเรียกร้องให้ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนจะขาดอายุความแล้ว กรมราชทัณฑ์ก็ต้องส่งเรื่องให้พนักงานอัยการฟ้องคดีต่อศาล เพื่อยกข้อบังคับให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และในกรณีที่พนักงานอัยการ แจ้งฐานะคดีว่าเป็นคดีที่ขาดอายุความแล้ว กรมราชทัณฑ์ก็ต้องยืนยันความประสงค์ให้มีการ ฟ้องคดีดังกล่าวต่อไป เนื่องจากศาลไม่อาจอ้างอายุความขึ้นเป็นเหตุยกฟ้องได้หากคู่ความมิได้ ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ ทั้งนี้ ตามมาตรา 193/29⁽³⁾ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(1) มาตรา 448 สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันที่มี ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด

๖๘๖

๖๘๖

(2)

ข้อ 17

๖๘๖

๖๘๖

ให้กระทรวงการคลังพิจารณาโดยไม่ชักช้า และให้มีอำนาจตรวจสอบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่เห็น สมควรจะให้บุคคลใดส่งพยานหลักฐานหรือมาให้ข้อเท็จจริงประกอบการศึกษาเพิ่มเติมอีกก็ได้

๖๘๖

๖๘๖

(3)

มาตรา 193/29 เมื่อไม่ได้ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ศาลจะอ้างเอาอายุความมาเป็นเหตุยกฟ้องไม่ได้

3. เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดว่าสิทธิเรียกร้องให้ผู้กระทำละเมิดชดเชยค่าสินไหม
ทดแทนขาดอายุความแล้ว กระทรวงการคลังควรดำเนินการให้กรมราชทัณฑ์แต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบในกรณีที่ทำให้คดี
ขาดอายุความและดำเนินการทั้งทางวินัยและทางแพ่งกับผู้นั้นต่อไป โดยไม่ต้องรอให้ศาล
มีคำพิพากษาว่าคดีขาดอายุความก่อนแต่อย่างใด ทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

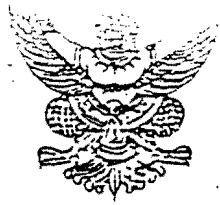

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม 2542

ที่ นร 0206/ว 77

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

1050

24 เมษายน 2541

เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรียน รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว 237 ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2540

ตามที่ได้นับว่ามติคณะรัฐมนตรี เห็นชอบแนวทางปฏิบัติ เรื่องการยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติกรณีเกิดข้อพิพาทระหว่างส่วนราชการกับส่วนราชการ ส่วนราชการกับรัฐวิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการกับเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจกับเอกชน ดำเนินการตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขที่ 2 ข้อย มาเพื่อทราบ ความละเอียดแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังเสนอว่า มีรัฐวิสาหกิจหลายแห่งมีกิจการเป็นธุรกิจการค้าหรือการบริการเป็นปกติธุระ เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารอาคารสงเคราะห์ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย การสื่อสารแห่งประเทศไทย บริษัทขนส่งต่าง ๆ เป็นต้น รัฐวิสาหกิจเหล่านี้มีคดีความฟ้องร้องหรือถูกฟ้องเกี่ยวกับธุรกิจการค้าหรือบริการเป็นจำนวนมาก เช่น การฟ้องเรียกค่าบริการโทรศัพท์ หรือค่าน้ำประปา หรือฟ้องเรียกคืนเงินกู้จากลูกค้าธนาคาร โดยคู่คดีส่วนมากเป็นเอกชน ดังนั้น หากรัฐวิสาหกิจดังกล่าวจะถือแนวทางปฏิบัติกรณีเกิดข้อพิพาททางคดีแพ่งกับคู่กรณีที่เป็นเอกชนตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยอาศัยแต่พนักงานอัยการเท่านั้นในการดำเนินคดี ย่อมทำให้เกิดความล่าช้าและขาดความชำนาญเฉพาะด้าน ซึ่งจะเสียหายแก่ธุรกิจการค้าและการบริการของรัฐวิสาหกิจที่มีลักษณะดังกล่าวได้ จึงเสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้สมควรให้รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินธุรกิจการค้าหรือการบริการเป็นปกติธุระ ยกเว้นการปฏิบัติตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนดในกรณีเกิดข้อพิพาททางคดีแพ่งกับคู่กรณีที่เป็นเอกชน ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาข้อเสนอของกระทรวงการคลังแล้ว เห็นชอบด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2541 ตามมติตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

14 เม.ย. 2541

(นายวิษณุ เครืองาม)

(นายวรวัจน์ อึ้งอภินันท์กุล)

เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. 2801446 โทรสาร 2801446, 2824045

นางวาโท

(เลขา สุชากรมณี)

รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

ที่ กค 0502/ว 177

กระทรวงการคลัง

ณพระรามที่ 6 กค 10400

9 พฤศจิกายน 2535

เรื่อง การออกฤทธิ์อีกคำพิพากษาของศาล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี เลขานุการ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0514/12461 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2530
และ ที่ กค 0514/ว.14 ลงวันที่ 27 มกราคม 2532

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังแจ้งให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบและ
ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการออกฤทธิ์หรืออีกคำพิพากษาของศาล กรณีที่ศาลพิพากษาในคดีแห่งให้
ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดี หรืออีกคำพิพากษาให้ได้รับค่าปรับไม่เต็มตามฟ้อง โดยให้ส่วนราชการ
ดำเนินการยื่นอุทธรณ์หรืออีกคำพิพากษาของศาลไปก่อน แล้วจึงให้กระทรวงการคลังทราบ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นสมควรวางแนวปฏิบัติในการออกฤทธิ์
หรืออีกคำพิพากษาของศาลเพื่อประโยชน์ของทางราชการเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดย
ให้ยกเลิกหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0514/12461 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2530
และ ที่ กค 0514/ว.14 ลงวันที่ 27 มกราคม 2532 เลิก ดังนี้

1. ในคดีที่จำแนกตามระดับที่พิพากษาถึงที่สุดให้มีให้อุทธรณ์หรืออีกคำในชั้นที่จริง
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 234 และ มาตรา 248 กรณีจะสมควร
อุทธรณ์หรืออีกคำในชั้นที่จริงหรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของพนักงานอัยการ ดังต่อไปนี้

1.1 สำหรับราชการบริหารส่วนกลาง ให้อยู่ในดุลพินิจของอัยการพิเศษ
ฝ่ายคดีแพ่ง

1.2 สำหรับราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้อยู่ในดุลพินิจของอัยการพิเศษ

ประจำเขต

2. สำหรับพนักงานเหมาจ้างข้อ 1 ถ้าหากมีค่าเสียหายให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดี หรือเสียหายให้ส่วนราชการชนะคดีไม่เต็มตามฟ้อง ให้ส่วนราชการเจ้าของคดีหยุดงานหรือย้ายไปก่อนทุกเรื่อง แล้วรายงานให้กระทรวงการคลังทราบโดยด่วน หากกระทรวงการคลังเห็นสมควรควรได้ จะแจ้งให้ถอนอัตรากำลังให้เลิกต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สิทธิ์ บุณยประเสริฐ)

ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองกฎหมายและระเบียบการคลัง

โทร. 2729562